

MAGYAR LAPOK

T. „Dunaposta”

GARIA

BU
Postafio.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törvénytiszteleti bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Végső angol-francia kísérlet a Molotovval való megegyezésre

Az angol és francia nagykövetek több újabb megoldási
tervet terjesztenek elő Moszkvában

Párizsból jelentik: A francia és angol kormány rendkívül nagy gyorsasággal megegyezett a Molotov jegyzékre adandó válasz tekintetében és csütörtökön már el is küldték az új javaslatokat Moszkvába. Francia beavatott körök szerint többféle tervet dolgoztak ki, hogy megfeleljenek Molotov kívánságának. Az angol-francia megbízottak így végső kísérletet tehetnek általános jellegű szerződés kötésére. Ha nem jár sikerrel az a törekvés, hogy a szerződés kihatásait kiterjesszék a szerződő

felekkel szomszédos államokra is, a megbízottak meglepészen korlátozottabb egyezmény megkötésével is. Ennek formája a három kormány közös nyilatkozata lenne.

Bonnet francia külügyminiszter **Surics**, párizsi — és **Halifax** angol külügyminiszter **Maisky**, londoni szovjet nagykövettel csütörtökön megegyezést folytatott és ennek során mindketten közölték, hogy milyen új utasításokat adtak moszkvai képviselőiknek.

Eden volt külügyminiszter nem lát javulást a helyzetben

Londonból jelentik: Eden, volt angol külügyminiszter választókerületében, Leamingtonban beszédet mondott és kijelentette, nem lát javulást a nemzetközi helyzetben.

— Minden újabb támadás elkerülhetetlenül

háborúba döntené Európát — mondotta a többi között. — Az angol államférfiak előtt most csak egyetlen út van nyitva: meg kell győzni a német és olasz vezetőket az angol elhatározás rendíthetetlen szilárdságáról. Ha erről meggyőzünk másokat, akkor nem lesz háború.

A német külügyminiszter díszlakomája a bolgár miniszterelnök tiszteletére

Pohárköszöntők a német-bolgár barátság fokozásáról

Berlinből jelentik: Ribbentrop külügyminiszter és felesége csütörtök este a berlini Esplanade szállóban vacsorát adott Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter tiszteletére. A vacsorán részt vett a bolgár miniszterelnök leánya, a berlini bolgár követ, a bolgár külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, továbbá **Attolico**, berlini olasz követ és felesége, német részről a fővárosban időző birodalmi miniszterek, a nemzeti szocialista párt birodalmi vezetői és **Richthofen**, szófiai német követ. A vacsorán pohárköszöntők hangzottak el. Ribbentrop, német külügyminiszter a többi között a következőket mondotta:

— A német nép visszaemlékezik a világháború dicsőséges fegyverbarátságára és úgy érzi, hogy őszinte barátság fűzi ma is össze a hős bolgár néppel. A szabad és a békés fejlődés érdekében vívott

mai küzdelemben is a legteljesebb barátsággal és bizalommal áll egymás mellett a két nép.

Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy rendkívül meghatóta az a meleg fogadtatás, amelyben őt a Vezér és a birodalmi kormány részesítette.

— A mi két népünk között, — folytatta **Kiosseivanoff**, — régi idő óta fennálló kölcsönös rokonszenv és barátság hagyományos kapcsolatai a világháború alatt még inkább megerősödött és fokozódott az azt követő keserű csalódások és súlyos megpróbáltatások közepette.

A bolgár miniszterelnök végül azt a reményt fejezte ki, hogy a német és bolgár kapcsolatok továbbra is a kipróbált barátság alapján fejlődnek.

Kiosseivanof meglegedése és az olasz sajtó méltatása

Szófiából jelentik: A bolgár sajtó nagy figyelmet szentel **Kiosseivanoff** miniszterelnök németországi látogatásának. A **Zora** című lap szerint Kiosseivanoffot a legteljesebb mértékben kielégítették a **Hitler** kancellárral folytatott szívélyes megbeszélések.

Rómából jelentik: Az olasz lapok vezető helyen foglalkoznak a bolgár miniszterelnök és a magyar vezérkari főnök németországi látogatásá-

val. A **Messaggero** szerint Bulgária, — Jugoszlávia példájára, — nyíltan is a tengely külpolitikáját fogja támogatni, amivel új, egyesült erő jön létre a Balkánon. A **Popolo d'Italia** szerint a Budapest—Szófia—Belgrád háromszög talán a világpolitika egyik legfontosabb tényezője lesz. A magyar nép, valamint a jugoszláv és a bolgár tömegek a tengely politikáját követik, mely a világbékét szolgálja és ki akarja harcolni az európai újjászervezést.

Il patto del cielo

(P. I.) Valaki azt mondta, hogy az ördög paktuma után az ég paktumáról is — il patto del cielo — kellene írni. Lehet, hogy szójátékot akart kihozni belőle, azonban a gondolatnak mély értelme és alapja van és így nem is térhetek ki előle. Igen, írni kell az ég paktumáról is. Mert ha nem is történt ilyen irányban formális, diplomáciai kezetek közé szilárdított kísérlet, mégis csak égi világság volt az, ami XII. Pius pápa fáradozásában beragyogta a már mindenütt annyira elsötétülő láthatárt és reményt, bizalmat öntött a zaklatott emberek szívébe. Az ég másképpen szövi a paktumokat, mint a földi hatalmasságok. Azért ha lecsendesíti a felcsigázott kedélyeket, ha engedékenységre indítja a hajthatatlanokat, ha megállítja az ultimátumokat aláírni készülő kezeket, ha közös békevágyban hangolja össze a szíveket, akkor bátran beszélhetünk az ég paktumáról.

Aki értékelni tudja az erkölcsi hatóerők nagy hatalmát, annak nem esik nehezére az a meggyőződés, hogy a pápa békeakciója nélkül másképpen állna ma a világdiplomácia sakkjárája és általában a történetes folyamata. Ha valaki még hozzá a hit szemével is nézi a dolgok menetét, akkor még mélyebben belelát a valóságba, a lelkek birodalmába és megpillanthatja a pusztulás fenyegető áradata előtt a visszatartó gátat: az Egyház nagy szeretetközösségének imaegységét. Ez a legszorosabb egység, a legtökéletesebb érdekösség és összhang. Ez valóban az ég paktuma — il patto del cielo.

Imádkozik az Egyház és elsősorban is a pápa. Akkor is, amikor a hajnal pirkadása még íróasztala fölé hajlottan találja. Akkor is, amikor aggódó, remegő szeretettel kopogtat a föld hatalmasainak ajtaján. Imádkozik vele együtt az egész egyház, a mennyi dicsőséges, a földi küzdő és a tisztulás szenvedő közössége.

Ez a mi békéért remegő és imádkozó nemzetünk nem igen ismeri csak hallásból talán azt az időt, amikor közömbösen, sőt durva gunyolódással is el lehetett menni ilyen állítás, ilyen igazság mellett. Ma már nehezen tudnók elképzelni és semmiesetre sem igazolni. Tudatosan, vagy talán tudat alatt, de mindenki mélyebb, több, biztosabb valóságnak tartja már ma a lélek birodalmát, mint ezt a látható világot és a több valóság előtt érzett megilletődéssel figyeli az ég paktumának eszendő, a lelkek titokzatos mélyén végbemenő kialakulását. Csak ez magyarázza meg azt az általános tiszteletet és hozzásimulást, amelyel az egész világ kísérte XII. Pius pápa béketevékenységét. Áprilistól kezdve, amikor a pápa kiadta a világnak a májusi imaszándék hadiparancsát, a világbékéért indítandó égi hadjárat tervét, sorozatosan következtek az újabb és újabb lépések az ég paktumának diplomáciájában. Az imahadjáratot követik a pápa formális diplomáciai lépései. Képviselői útján kopogtat az európai nagy hatalmak ajtaján és érdeklődik az államfők őszinte szándéka felől. Annak a kívánságának és óhajának adat kifejezést, hogy a békés eljárási módokat tanulmányozzák és tegyenek meg mindent a béke megmentésére. A pápa lépései kielégítő sikerrel jártak. Névnepja alkalmával válaszolt az öt felköszöntő bihorosoknak és ebben a válaszában kitért a békeakcióját követő közvetlen eredményekre. Szükség volt erre, mert bizalmat ébresztett a további lépésekre, de azért is, hogy a sajtóban lábrakapott felelőtlen, sokszor nevelésesen együgyű kombinációknak utját vágja.

A pápa kijelentette, hogy tudakozására mindenütt a legkészségesebben feleltek és mindenütt őszinte békeskarat megnyilvánulásáról számolhat be. Állítólag öt európai nagyhatalomról, Angliáról, Franciaországról, a Német Birodalomról, Olaszországról és Lengyelországról lett volna szó. Az ég

paktumának legjobb remények között vezető útját azonban mihamar keresztezte az ördög paktuma, az angolok moszkvai tájékozódása. Ez után már fájdalmasan kellett a pápának tudomásul vennie, hogy az angolok nagyon tartózkodók lettek, mert nem tartják alkalmasnak a Szentszék akcióját az angol-országi tárgyalások idején. A béke-munka azonban tovább folyik. Az imádság nem szünetel és a pápa nem fárad bele a szeretet és béke hivatott égi követének a szerepébe. Megaláztatás és csalódás vagy visszautasítás nem jöhet itt tekintetbe. Az égi diplomáciának más törvényei vannak, mint a földiek.

Anglia mai tárgyaló partnere egyébként is lehetetlenné teszi, hogy tevékenységét bele lehessen vathogyan iktatni a Szentszék békeakciójába. Oroszország nem tart fenn semmiféle kapcsolatot a Szentszékkel. Jelenleg egyetlen ügyiratot, egyetlen levelet őriznek a vatikáni levéltárban, amelyet Szovjet-Oroszország küldött XI. Pius pápának. Ez

a levél is egyedülálló a maga nemében. A Szovjet urai kijelentik benne, hogy elhatározták az Egyház megszüntetését.

Az angol diplomácia azóta már a megaláztatások és meghunyászkodások egész során ment keresztül. Talán olyan levelet is kaphat még, mint amilyet a vatikáni levéltár őriz és talán nem is olyan fölényes biztonságtudattal térhet majd napirendre fölőtte, mint ahogyan azt az Egyház megtette és megtehetette.

Az ég paktuma halad a maga útján. Az imádságot senki és semmi sem tartóztathatja fel. A szeretet sem fárad el a kopogtatásban és ajtózában. Tud várni is alkalmas pillanatokra, megpuhult szívek odahajlására. Meg tud bocsátani is azoknak, akik csufosan hátatfordítottak egy időre. Az ördög paktumát pedig ingadozó és nagyon is változó érdekek irányítják. Ezért bízunk erősen és kitaratóan az ég paktumában.

Az egyiptomi külügyminiszter sajtónyilatkozata Belgrádban

Egyiptom szorosabb gazdasági kapcsolatba akar lépni a balkáni államokkal

Belgrádból jelentik: A jugoszláv lapok hosszú cikkeiben méltatják az egyiptomi külügyminiszter belgrádi látogatásának jelentőségét. A kairói külügyminiszter nyilatkozott útja céljáról a „Politika” munkatársa előtt. Hangzott, hogy Egyiptom minden balkáni állammal jóviszonyban él gazdasági téren. Mostani balkáni tárgyalásai során főként arról volt szó, hogyan lehetne fokozni Egyiptomnak a

balkáni országokkal fennálló árucere-forgalmát. Belgrádi látogatása során alkalma nyílik közvetlen eszmecserét folytatni a jugoszláv államférfiakkal és a fennálló jó gazdasági kapcsolatokat remélhetőleg még tovább fejlesztik.

Teljesen átszervezik a kereskedői adózási rendszert Valkovici professzor nagyjelentőségű közleménye

Bucurestiből jelentik: A Frontul Neguțoresc legfőbb tanácsának tegnapi ülésén Valkovici professzor nagyfontosságú bejelentést tett. Elmondotta, hogy Mișu Constantinescu pénzügyminiszter kijelentette előtte, hogy a kereskedői adórendszert gyökeresen átszervezik és a jövőben a fiskus emberei udvarias és civilizált formában fognak megjelenni a kereskedőknél, hogy helyreálljon a normális kapcsolat a fiskus és a kereskedők között. Ezenkívül racionalizálják az összes adóneveket.

Csávossy Elemér S. J. művei:

Együtt a Mesterrel	115 lei
Örök igazságok	235 "
Nagy király nyomdokain	235 "
Kereszt és feltámadás	235 "
Egy sár a Duna felett	55 "
Jézus Szive elmékedések	55 "
Egy élet Jézusért	55 "
Tulvilági valóságok	123 "
Az újjászületés Szentsége	30 "
Az idők nagy jele	15 "
Boldogság útja	10 "
Kis elmékedések	10 "

Korda r. t. kiadása.

KUKA Irtó: Terescsényi György

A környék kölykei vihogva ugrándozták körül, megdobálták sárral, belétkék a családba. Egy eszelős leány volt, úgy hívták, hogy Bibic.

Rózsabokorban jönnek az ilyenek a világra. Erről is tudtak valamit. Hogy az anyja palántázó-lány volt a kertészetben, az apja béres, csász, vagy kondás. Csoda, hogy életben maradt, akkor már, a rózsabokorban. Felszedték, lalanche adták, fölnevelkedett.

Az intézet aztán kiadta cselédnek. Sokáig hanyódtott-vetődött a mester- és kertészcsaládnál, de a jobb helyekről elküldték, hiszen nem tudott még beszélni sem. Végre a cigánynegyeden túl, a külső Szüller egyik verifalaspalyájában, az ernyőjavító Vera néninél állapodott meg. Vera néni valójában koldus volt, házról-házra járt és sohasem javított esernyőt. Ez a boszorkány tanította meg Bibicet galambbegy-salátát szedni, eső után gombát, útfélen sétaterek padjai körül elhullott apróságokat. És minden elérhető, lekaszkodható, elemelhető dolgot, kötélen száradó ruhát, ágason felejtett koscsögöt.

Csodálatos ügyességre tett szert a lopásban, de különösebben mégsem haragudtak rá. Olyan szánandó volt az istenadta. Ártatlan kék szemével, sántikáló járásával és az ajkára fagyott örökös mosollyal. Így múltak el felette az évek és a kolduscondra alatt lassan kivirágzott, megszépült. Senki sem vette észre.

Járkált a környék házaihoz gomomba munkára. Vízet hordott nagymosásokhoz, kerteket

ásott, meszelt, talicskázott, terheket cipelt haza a piacról. Vera néni gondosan elszedegette tőle filléreit.

A városzél legkülső utcáját Etelka-sornak hívták. Szegény napszámosok, fuvarosok, kubbikok laktak arrafelé. Néhány muzsikusi cigánycsaládra is emlékszem, Pukorka úrra, a kucserberre, Nyúlékra, akik újságkibordásból éltek, meg egy dézsareperáló tótira, a Petri-zsákra.

Ez elé az utca elé már nem húzott járdát a város, lépésnyire tégladarabok voltak elhagyva. Meztelen kocsiút vonult a házak előtt, amely nedves időben kerékgyig nyelte el a szekeret, szárazon meg tűzvészbe illő porfelleget bocsátott az égre. A túlszálló székfüves, papsajtós, lapusúrus gödrök kerültek el. Valamikor bikaállító volt azon a helyen és a karam szegletoszlopai ott korhadoztak a bogácsbokrok között. A gödrön túl már szabad földök következtek, a meszgye végében csak Vera néni kunyhója húzódtott meg. Egy dombocska mögé bujt el a reves zindelytető és a kályhacső-kemény csak őszön és télen látszott.

A városvégi köztér a külterki nép üdülőhelye, parkja, pihenetetője, tyúk-kacsák füvelletetője volt. Nyári alkonyatokon ide vonult ki a foltozósabó Tábit gyönyörű hangú harmónikájával... Csöndes vasárnap délutánokon tarka szoknyaikban fűbe csücsültek a lányok, a ledöngölt, kopasz részeket glikker-lyukakkal furkálta tele a kölyökhad, de voltak benne megközelíthetetlen, sűrű, csalános foltok is. Csavargók rejtezték az oázisa, pipacsos meghintett, szarkalábakkal koszorúzott tündérszöveget volt.

Huonder-Várkonyi:

A Mester lábainál

- I. A munka napjai Füzve 115 lei
II. A szenvedések éjjele 114 "
III. A megdicsőülés reggele 162 "

A legjobb iskola a Mester lábainál ülni, mert — ott alakul ki a legzebb embertípus: a Krisztus-típus. Rövid, mesteri elmékedések papok és mélyebb lelkiéletre törekvő világiak számára.

Az üzemszünetek alatt évente egyszer-kétszer ellenőrzés lesz a fogyasztási illeték fizetésére kötelezett vállalatnál

Bucurestiből jelentik: A fogyasztási adó alá eső cikkek gyártásával foglalkozó gyárak és üzemek ellenőrzésére kijelölt kincstári közegek azt a javaslatot tették a pénzügyminiszteriumnak, hogy miután az év folyamán ezeket a vállalatokat csak felületes módon lehet ellenőrizni, alaposabb szemle érdekében ajánlatos lenne, ha évente egyszer, vagy kétszer leállítanák az üzemeket. A pénzügyminiszterium ezt az előterjesztést magáévá tette. Az erre vonatkozó utasítás szerint ugyanis nagyon kevés olyan vállalat esik ebbe a kategóriába, amelynek az üzem leállítására károkat okozna, viszont a legtöbb vállalat amugyis szünetelteti üzemét néhányszor egy évben, következésképpen a pénzügyi közegek ezekben a vállalatok által elrendelt szünetidőkben fogják az üzem ügymenetét a fogyasztási adó szempontjából alaposan ellenőrizni. A követt adók ellenőrzésével kapcsolatban egyébként a pénzügyminiszteriumban külön bizottság létesült, amely elhatározta, hogy az ebben az ágazatban működő adóellenőrök bélyegilleték, örökösödési adó, forgalmi és látványosság, valamint automobiladó ügyekben specializálják magukat és a jövőben csakis ilyen adóügyekkel foglalkozzanak. Tekintettel arra, hogy a pénzügyminiszteriumnak jelenleg nincs elég személyzete a különféle illetékek ellenőrzésére, viszont a különböző vállalatokhoz kirendelt ellenőrök kizárólag az illető céget ellenőrzik, amely cégek igen nagy számban vannak, a pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy azok az ellenőrök, akik a közvetlen adókban dolgoznak, továbbra is kötelesek ellenőrizni a fogyasztási adó alá eső cikkek előállításával foglalkozó vállalatokat. Végül a miniszterium még egy rendelkezést adott ki ezzel a kérdéssel kapcsolatban, amellyel közli az ellenőrző közegekkel, hogy a fogyasztási illeték alá eső cikkek szállítási kísérőjegyzékének kiállításához, ha a leilletékezett áruaktárból ugyan azon a napon több kiszállítás történik, elegendő egyszeri bélyeges kérvényt kiállítani.

Ezt a vad paréjilgetet szeretttük legjobban... Mikor a rekkenő melegben alig mozdult a város, a levegőben finom porfelhő fátyola lengett és csak homályosan tetszett rajta keresztül a szunyókáló házsról. A jámbor állatok között bős egykedvűségével itt rejtőzködött a kuka lány is. Itt nyugtáztatta ki meggyötört, lélektelen testét, amelyben csak az eltompult őszlön titkos értelmű idegszállai remegtek. Legtöbbször csak térdig érő ing volt rajta s úgy járt-kelt, hajadonfött, mezítláb, egy állandó és boldog szédület mámorában kacagva.

— Mi leli ezt? — képedtek el az asszonyok és megijedtek tőle. A kemény lelkű, külvárosi emberek arcába szökött a vér a pirulástól.

Ettől kezdve aztán nem is lehetett munkára fogni többé. Nem akarta megérteni a szót és nem hajtott az ütlegekre, sem az éhezletésre. Vera néni, ha csak elkaphatta, a szín gerendájához kötözte kötéllal. Bibic így is kacagott, énekelt, illegette magát, szánalom volt még csak rápillantani is.

Mi, környékbeli kölykök, vihogva ugrándoztuk körül. Letéptük pitypang-koszorúját, megdobáltuk sárral, belétkék a családba...

Oh, amint most emlékeimet írom róla, le tudom-e vezetelni valómtalanságaimat és a társaimét is, valamennyiünkét, akik részesei vagyunk kinszenvedéseikben?

Le lehet-e vezetelni a fellegekig tornyosuló vétket, amit az ember fia támaszt az ilyenekkel szemben... Mennyi eszelős, ferdére nőtt élet, soha sem volt ennyi, amióta nap rogyog az égen... Uton, útfélen, paréjbokrok alatt, földi

A csehszlovákiai protektorátusban erősödik a cseh nemzeti pártok egysége

Prágából jelentik: A cseh fasiszta-párt beolvadt a nemzeti összetartás pártjába. A fasiszta párt elnökségének négy tagja belépett a hivatalos párt végrehajtó bizottságába. Előreláthatólag a kormány átalakításakor egy vagy két pártot is kap a beolvadt fasiszta párt.

Egységes igazolókönyvet kapnak az ügyvédek

A jelenlegi igazolványok csak október elsejéig érvényesek

Bucurestiből jelentik: Az országos ügyvédszövetség elhatározta, hogy az ország összes ügyvédi kamaráiban, az ott működő ügyvédek részére egységes igazoló könyvet bocsát ki. A véglegesített ügyvédeknek kék, a gyakorlóügyvédeknek sárga könyvük lesz. A jelenlegi igazolványok október elsejéig érvényesek s eddig az időpontig az összes ügyvédek tartoznak az új igazoló könyvet beszerezni.

A lengyel államháztartási megtakarításokat hadi célokra fordítják

Varsóból jelentik: Skladkovszky lengyel miniszterelnök elnöklésével Varsóban minisztertanács volt, mely foglalkozott az új költségvetési évről foganatosítandó takarékosági intézkedésekkel. Körülbelül 55 millió zloty megtakarításról van szó. Ezt a megtakarított összeget a pénzügyminisztérium a hadügyminisztérium rendelkezésére bocsátja.

Új fordulat a hollandiai kormányválságban

Hágából jelentik: Mint ismeretes, a kormányalakítással megbízott Colijn holland miniszterelnök csütörtökön visszaadta megbízatását az uralkodónak. Valószínűleg a péntek délután folyamán jelentik be hivatalosan, hogy Colijnt fölmentik a megbízatás alól. Beavattották azt hiszik, hogy legnagyobb eséllyel a kormányalakításra Geernek, a keresztény történelmi párt vezetőjének van.

vermek koporsóiban elevenen eltemetve. Világvárosok gyehegnáiban, süvöltő gépek kerekéibe törve, kénköves gőzökben pálladozó gyönyörű virágok. Kukák, kukák, kukák...

Emlékszem, hogy legjobban bosszantott bennünket, hogy Bibic sohasem sírt, sohasem ült vissza és nem tudtuk kitalálni olyan kegyellen bosszantást, amire jelét adta volna védekezésének, vagy haragjának. Ellenkezésképp. A testét pörkölő tűz sóvárgásával leselkedett utánunk. Különösen az egészen kicsinyeket csalogatta, édesgette, mintha érezte volna, hogy azokkal talán meg tudja értetni magát. Ha egy kisgyermeket elkaphatott, ölébe vette és szívéhez szorítva elrohant vele a lapulevelés sűrűségbe. Ott habusgatta, ringatta, énekelt neki.

Sokszor éktelen bögésre riadtak ki az utcára az asszonyok és a sírás nyomán rátaláltak Bibicre. Kitépték karjából a megrettent nebulót, a bolondot meg agyba-főbe verték.

— Megrontja gyermekeinket az undok! Kórházba kellene ezt már zárn!

A város illetékes emberei azonban nem nagyon siettek a beutalással.

— Majd ha hely lesz, — utasították vissza a depulációjú asszonyokat s így minden maradt a régiben.

A feldühödött koldusasszony haragudott rá legjobban, mert most már semmire sem használhatta. Ha elfoghatta, bevonszolta és lecsukta a színe. Bibic sohasem szállt vele szembe. Néha aztán, napok múlva, éles fogaival elrágta a köteleket, kifeszítette a rozoga ajtót, megszőkött. És ment egyenesen a paréjszigetre. Egyetlen szál ingben, vontatott, sirályhangján értel-

metlen énekeket sikoltozott.

Ebben az időben már mi is elkerültük. Félünk tőle. Megérezte talán a sorsát, amely hasonlított valami titkos, kifürkészhetetlen értelmű halálraítéltetéshez.

Hiába hivatogott bennünket, hiába facsarta össze szívét az ismeretlen fájdalom. Ha kisgyermeket látott, mintha forróház gyulladt volna fel csontjaiban.

És abban az esztendőben szokatlanul keményen, szokatlanul korán köszöntött be a tél. Október elején már vastag derek lepték el a kerteket és akkor Bibic hirtelen összeroppant. Arcáról eltűnt a szín, járása elomposodott, kócos hajába bogáncsok ragadtak. Egy irgalmas parasztember avas gubát dobott a nyakába, görcsös, tompa köhögés gyötörte, de mosolygott, még mindig mosolygott.

— Nem sokáig viszi már, — suttogták a járókelők és egy kevéssé örültek is, hogy megszabadulhatnak tőle.

Halottak napja után furesa játékot talált ki. Biztosan azért, mert mi is elmaradtunk tőle, utcagyermek. Egy elhajított, ócska meszelőből, rongydarabokból, szemétről felszedett pántlikákból babát csinált magának. Ölébe fogta a rongypolyát s azzal járt házról-házra és alamizsnát kért gyermekének.

Karácsony hetében, egy fagyos reggelen, a zúzmarás laputorzsák között találták meg. A rongybabát alig lehetett kifeszíteni karjai közül.

Hanyatt feküdt, megfagyva és mosolyogva. Tágranyilt, kék szemgolyóin az ég vonuló fellegei tükröződtek...

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

A Jorga-féle áldozati adó eltörlését kérik a nyugdíjasok

Ezáltal harminchárom százalékkal növekednék a nyugdíj

Temesvár. Saját tud. A nyugdíjasok egyesülete, mint jelentettük, a nyugdíjak felemelésének kérdésével foglalkozott s a most tartott közgyűlésén el is határozta, hogy kérelmezni fogja a nyugdíjfelemelést.

Érdeklődtünk a bánsági nyugdíjasok szövetségénél, hogy milyen nyugdíjak emelését kérelmezi az egyesület és milyen érveléssel? Körner István nyugalmazott közszéki jegyző, a szövetség titkára adta meg a kívánt felvilágosítást.

A nyugdíjak emelését már a tavasszal kérte a nyugdíjasok központi szövetsége. A központi szövetséghez tartozik, mint ennek fiókja, a bánsági szövetség is. A kérvényt a központi szövetség elnöke, valamint a postai és a vasúti nyugdíjasok egyesületeinek elnökei írták alá. Ezt a kérelmet a pénzügyminiszternek nyújtották át és hasonló értelmű felségfolyamodványt is juttattak el Károly királynak.

A központi szövetség kérvénye utal arra, hogy az 1938-ban kiadott nyugdíjtörvény a nyugdíjak megállapítását igazságosan és vilá-

gosan megszabja. Ez a nyugdíjmegállapítás azonban csak olyan nyugdíjasok illetményére vonatkozik, akiket 1938 szeptember 1-e után nyugdíjaztak. A régebbi nyugdíjasok azonban változatlanul megmaradnak a más normák szerint megállapított nyugdíjak mellett, azonfelül pedig továbbra is terheli őket az úgynevezett áldozati adó. A nyugdíjasok központi szövetsége ezzel kapcsolatban mindjárt adatokkal is illusztrálja a helyzetet. Van eset, hogy az a nyugdíjas, aki harmincöt évig teljesített szolgálatot és 1938 szeptember 1-e előtt ment nyugdíjba, három utolsó szolgálati évi illetményei középátlomának 49.7 százalékát kapja, ugyanakkor, amikor azok, akik ugyanilyen szolgálati idővel rendelkeznek s akiknek ugyanannyi volt a fizetési középátlomuk, de később kerültek nyugdíjba, az utóbbinak 112.4 százalékát élvezik most. Olyan szembeötlő különbség ez, hogy már akkor is szótartottak, amikor még csak tervezet formájában volt meg a törvény. A régi nyugdíjasok a közepes rangfokozatoktól felfelé — jelentette ki a központi nyugdíjas-szövetség — kisebb nyugdíjat kapnak, mint azok, akiket 1938 szeptember 1-e után nyugdíjaztak, még akkor is, ha az előbbieket két, három vagy négy fizetési fokozattal magasabb osztályban voltak.

Kérték tehát a pénzügyminisztert, hogy küszöböljék ki az ellentéteket és egyformán szabják meg a nyugdíjilletményeket, tekintet nélkül arra, mikor nyugdíjazták az érdekelteket. Mivel pedig a régi nyugdíjakkal az utóbbi időben való összehangbahozatala a központi nyugdíjas-szövetség szerint is nem történhetik meg éppen máról-holnapra és ahhoz jelentős költségvetési fedezet is szükséges, kérte a minisztertől: Elsősorban töröljék a régi nyugdíjasok áldozati adóját, amelyet a minisztertanács 1931. december 22-én kelt 1922. számú jegyzőkönyve írt elő, amelyet 1932. január 1-én kezdtek alkalmazni s amelyre az 1932. évi 766. számú minisztertanácsai jegyzőkönyv is vonatkozik. Hiszen az áldozati adót ugyanis csak kivételesen és átmeneti időre állapították meg. A költségvetési fedezet tekintetében pedig azt ajánlotta a szövetség, hogy a nyugdíjpénztár a még szükséges különbözetet megszerezheti, ha az állam, az autonóm pénztárak, valamint a megyék és községek bizonyos rendszeres szubvenciókat adnának erre a célra.

A pénzügyminiszter — mint a bánsági nyugdíjszövetségnek értesültünk — ígéretet is tett arról, hogy a nyugdíjkiegyenlítő cékjára alapot létesít, amelyre meghatározott hozzájárulásokat adnak megye, város, községek. Ez különben, mondják, régebben is szokásban volt.

A bánsági nyugdíjasszövetség a most tartott közgyűlésén külön is foglalkozott ezzel az

annyi régi nyugdíjast igen közelről érintő ügyel.

— Az új, 1938. évi nyugdíjtörvény beható tanulmányozása — mondja most Körner István titkár — arra a megállapításra vezet, hogy azok, akiket a törvény megjelenése óta nyugdíjaztak és akik teljes szolgálati éveik betöltése után mennek nyugdíjba, tényleg megfelelő nyugdíjat kapnak. (Megállapítások szerint a fizetési középarányos 90—75 százalékát.) Azonban az is kitűnt, hogy olyanok, akik idő előtt kénytelenek nyugdíjaztatni magukat, például betegség címén, az új törvény alapján sokkalta kisebb illetményeket kapnak, mint a régi törvény meghatározása szerint. Van, aki csak a felét kaphatja annak, amit az eddigi törvény állapított volna meg a részére. Mi tehát most — jelenti ki tovább Körner titkár — arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy egyelőre igyekezzünk a régi nyugdíjasok helyzetét megjavítani s így egyelőre nem kértünk mást, minthogy töröljék el a központi szövetségben említett áldozati adót.

— Ez — mondja a titkár — a Iorga-féle áldozati adó, amelyet 1931-ben rendeltek el, még pedig kifejezetten „kivételes” és kifejezetten egy költségvetési év tartamára. Azóta pedig már hány év telt el és a nyugdíjasok még mindig fizetik ezt a kivételes adót! Mi

Kedvezmények a vállalkozók adójának kifizetésénél

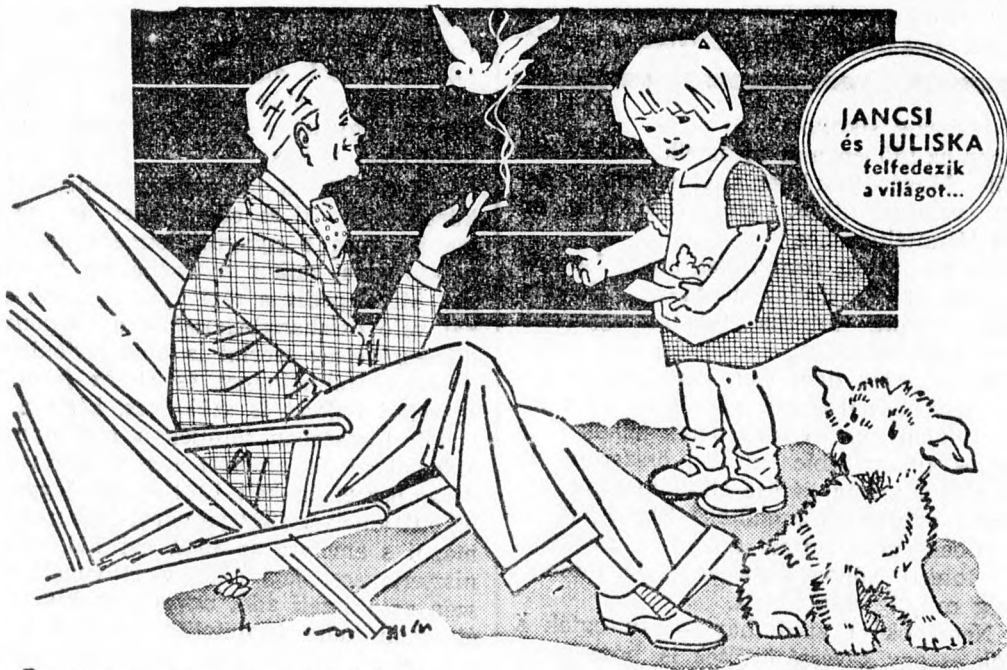
Az adót csak az eivállalt munka ellenértékének kifizetése után kell leróni

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszterium legújabb intézkedésével kedvezményeket léptetett életbe az építésszek és általában a vállalkozók adófizetésével kapcsolatban. Mint ismeretes, az április elsejei adótörvény ugy intézkedik, hogy a vállalkozókra nem vetnek egy összegben évi adót, hanem a munkálataikról szóló szerződéseket a pénzügyigazgatásán kell láttamoztatniok és a szerződésben foglalt összegek után fizetik az adót.

A pénzügyminiszterium most ugy intézkedett, hogy a vállalkozók az adót csak azután fizessék ki, miután a szerződésben foglalt munkálalatok után járó összegeket már kézhez kapták.

Ez a kedvezmény azonban csak a pénzügyi év végéig szól és a pénzügyi év befejezése előtt a vállalkozók a szerződéseik után esedékes adó teljes összegét ki kell, hogy fizessék. Egy régebbi rendelkezés értelmében a több évre szóló munkálalatok esetében az adó csak azon összeg után fizetendő, amely a folyó pénzügyi évre esik.

A kincárnak mindenesetre olyan intézkedéseket kell fogantatnia, amelyekkel járandóságait biztosítja és ezért a miniszterium ugy intézkedett, hogy az említett szerződések láttamoztatásával egyidejűleg a kincstár tiltsa le az adó címén esedékes összegeket azoknál, akik a vállalkozókkal dolgoztatnak.

A puka, honnan szerezhetnénk egy milliót, hogy képeket et cukorkát vásárolhassunk?

— Adok nektek 200 leit, vásároljatok Állami Sorsjáték sorsjegyet a DACIA elárusító helyeitől és meglesz a milliótok.

JULIUS 15.-ÉN

lesz a 20. sorsjáték I. osztályának a hazása.

Helyi cím: „COLECTURA KIRSCH” Nagyvárad, Sas passage.

A DACIA ELÁRUSÍTÓ HELYEI TEREMTETTÉK A LEGTÖBB MILLIOMOST

Zsákok, cséplőponyvák, locsolótömlők, hevederek, kötélzárak, zsinegek, kárpitós kellékek, lópokrócok és kocsi-takarók legolcsóbb bevásárlási forrása

JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.

Telefon: 17-23

most azt kívánjuk, hogy ne rendszeresítsék s ne tartásák fenn továbbra ezt az áldozati adó-nemet, különösen, amikor az határozottan csak egy évre szól. Harminchárom százalék ez az áldozati adó — harminchárom százalékkal növekszik meg a nyugdíj, ha a Iorga-féle rendelet hatályon kívül helyezik.

A bányási nyugdíjasszövetség álláspontjának megfelelően, Hossu Vazul nyugalmazott állategészségügyi vezérfelügyelő, elnök aláírásával ezért a közgyűlésből sürgönyileg fordult az ügyben a pénzügyminiszterhez. A táviratban a szövetség meleg köszönetet mond a miniszternek az 1938. évi nyugdíjtörvény meghozataláért és csak azt kéri, hogy a régi nyugdíjasok illetményeit juttassák valamiképpen kiegyenlítéshez: töröljék el az áldozati adót és térjenek vissza az 1931. évi illetményekre.

Vihar dühöng a Fekete-tengeren

Constantával és a környékkel megszakadt a telefonösszeköttetés

Constantából jelentik: A Fekete-tengeren és a tengerparton dühöngő vihar miatt, a tengerparti fürdők vendégei már két napja nem hagyhatják el lakásaikat. Az összes fürdőhelyeket víz árasztotta el, különösen magas vízréteg borítja a mamaiai és mangaliai fürdők partjait. A constantai telefonközpont nem működik rendesen s így a megye területéről nem futhatnak be jelentések a tartományi kormányzósághoz. Constantában, a Iupiter-utcában egy nemrégiben épült négy emeletes ház beomlásával fenyeget. A házat a víz alámosta és az egész épület kissé megdőlt.

Kényszerleszállást végzett a Szent Anna tavon egy brassói magánrepülőgép

Sértetlenül menekült meg a két pilóta

Csikszeredéből jelentik: A napokban Tusnád-fürdő felett repült át a brassói repülőklub A. G. T. jelzésű egyfedelű gépe, mely egy új repülőter július 9-iki felszentelési ünnepélyét hirdető röpcédulákat szórt, majd a hegyek felé kanyarodva eltűnt. Röviddel ezután a Szent-Anna-tó körül cirkáló csendőrjárőr egy bizonytalanul lebegő gépre lett figyelmes, amely a tó fölé érve hirtelen zuhanni kezdett s alig néhány méterrel a víz fölött egyensúlyát visszanyerve, minden nagyobb rázkódás nélkül csapott a vízre.

A helyszínére siető csendőrök megállapították, hogy Coman Ioan és Ciulea Alexandru pilóták veszélyes, de szerencsés kimenetelű kényszerleszállást hajtottak végre. A repülőgép motorja ugyanis váratlanul felmondta a szolgálatot. A szakadékos és erdővidéken az egyetlen kényszerleszállásra alkalmas hely a Szent-Anna-tó vize volt. A teljesen sértetlenül menekült pilóták intézkedtek a megromló repülőgép elszállításáról s visszautaztak Brassóba.

Felvétel a Minorita rendbe

A konventuális Minorita Rendtartomány tagjai közé felvételt nyerhetnek katolikus családból származó vallásos életű, jó tehetségű és kifogástalan magaviseletű ifjak, akik a szerzetespapi életre hivatást érznek magukban. Akik már valamilyen más szemináriumban voltak, felvételt nem nyerhetnek (Can. 542. n. 1.) Csak román állampolgárok pályázhatnak.

A kérvényhez melléklendők: 1. Keresztlevél és bérmentési bizonyítvány. 2. Erkölcsei bizonyítvány a plébánostól, vagy a vallásnánártól. 3. Orvosi bizonyítvány. 4. Éretteégi bizonyítvány. 5. „Nyilatkozat” a szülőktől arról, hogy kiskorú fiúk szerzetbe lépését megengedik és tőle anyagi segítséget nem várnak. A kérvények az Erdélyi Minorita Tartományfőnökséghez (Arad, Conventul Minoritilor. Str. Brătianu 2—4.) küldendők f. évi július 30-ig.

Segédtestvéreikül felvétetnek katonai szolgálatukat már kitöltött, vallásos nevelésű, egészséges fiúk, akik hivatást érznek arra, hogy a papoknak segítő társai legyenek a templomi szolgálatban és a házi gazdasági munkában. Akik már másutt kíséreltek, ne jelentkezzenek.

Józseffalváért

*

A kis Kocsis Sándor ötven leit adott

Örömmel jelentjük, hogy a kis Kocsis Sándor ötven leit adott a józseffalviak felségélyezésére. De nem akármilyen ötven leit. Neki nem volt pénze, elindult tehát dolgozni. Munkát vállalt és munkája gyümölcsét hozta be a szerkesztőségbe. Sok ilyen drágagyöngy van már az adományok között. Hiszszük, hogy sok ilyen drágagyöngyöt görget még hozzánk a szeretet elemi erővel megindult folyama.

Örömmel jelentjük azt is, hogy az alsójárai, haralyi, gelencei, borszéki hívek, a brassói katolikus főgimnázium tanárainak és növendékeinek, a Kolping Legényegyletnek, a szatmári, nagyvárad és temesvári újabb adakozóknak szivedobbanását továbbítottuk a józseffalviaknak, amint az alábbi nyugtázás mutatja is:

Eddig befolyt adományok: 320.426
Julius 7-én a következő adományok érkeztek:

Fekete László kereskedő, Nagyvárad	300
Makeay Gábor vendéglős, N.-várad	100
Borszéki (Maros megye) római katolikus egyház gyűjtése	3.000
Brassói római katolikus főgimnázium tanári karától és tanulóitól	1.650
Kolping Legényegylet, Brassó	200
Gelencei (Háromszék megye) római katolikus hívek adománya (további befizetés)	255
Haralyi (Háromszék megye) római katolikus hívek adománya	716
Berez Auróra, Temesvár	100
Gaál Gábor, Nagyvárad	100
Kocsis Sándor, Nagyvárad	50

Szatmár:

Sz. V.	40
Sz. E.	50
Petz János	200
Szent Antal nevében	500
Jászay Mihály	50
Szent Antal	100
Melkuhn László, Borpatak	100

Alsójárai (Torda megye) római katolikus, református és unitárius hívek együttes adománya:

Erdődi József plébános	200
Kubaszek Vendel kereskedő	200
Szabó Géza kereskedő	200
Ferenczi Julius	100
Dr. Nagy Lajos orvos	100
Dr. Tamás István ügyvéd	100
M. Szabó Gizella	100
Özv. Mandits Gáspárné	100
M. Kossa Viola	100
Martin István kereskedő	100
Vincze Béla kereskedő	100
Breyer Árpád gyógyszerész	100
Frank Mihály	100
Rotter János kántor-tanító	50
Ceics Béláné	50
Kacsir Istvánné	50
Németh József Kovács	50
Szentkirályi László kereskedő	50
Ifj. Vincze József gazdálkodó	50
Vincze Árpád kereskedő	50
Özv. Kroner Jánosné	50
Bornemisza Józsefné	50
Szabó D. Jánosné	30
Trombitás János molnár	100
Simon István mészáros	100

20 leit fizettek: Németh Balázs,

Ferenczi Balázs kereskedő, Székely Jánosné, Ferenczi Péter 80

10 leit fizettek: özv. Szabó Zoltán,

tánné, Németh Sándor 20
Kisebbségi adományok Alsójáráról 15

Temesvár (Lőrincz Elek gyűjtése):

Tóth Sándor és neje, keresk.	500
Dr. Aczél Oszkárné	300
Dr. Telegdi Nándor fogorvos	300
L. J. és L. O.	100
Bukszbaum György	100
Török János	100
Hübner Henrich	100
Rothfeld Ernő	100
Nagy Vince Lajos	100
Kopácska Hugo	100
Jászszky Nándor	50
Singer Herman	50
Aszner Géza	50
Gergely Sándor	50
Plaestintár Kristóf	20
Krauzer Rezső	20
Menczer Eduard	20
Rózsa Ferenc	100

Összesen: 332 492

Aki értékelni tudja a minőséget,
fogápoláshoz
Chlorodont-ot választ.

Hiranuma japán miniszterelnök ismertette kormányának politikai irányvonalait Angliával, Amerikával és Szovjetországgal szemben

Japán nem működhetik együtt olyan országokkal, melyek az általa akart új keletázsiai renddel szembehelyezkednek

Tokióból jelentik: Hiranuma japán miniszterelnök újságírók előtt nyilatkozott a nemzetközi helyzetéről. Nyilatkozatában kijelentette a többi között, hogy elsősorban a tiencsini helyi ellentéteket kell rendezni, azonban a brit jószándék fontos tényezője lehet más kérdések megoldásának is. Japán számára lehetetlen együttműködni olyan országokkal, amelyek szembehelyezkednek az új keletázsiai rend felállításával. Ezzel a japán kormányelnök válaszolt arra az angol álláspontra, mely a tiencsini ellentétet csak helyi kérdésként kívánja elintézni s ennek rendezése vé-

gett nem akar az egész keletázsiai politika áthangolására kitérni.

A nemzetközi helyzetről szólva Hiranuma kijelentette, hogy nem nyilatkozhatik azokról a híresztelésekről, melyek szerint az Egyesült Államok közvéleménye rövid idővel ezelőtt Japán irányában még kedvező volt, most pedig angol hatás alatt teljesen megváltozott. A mongol-mandszu határon lejátszódó eseményekkel kapcsolatban a japán miniszterelnök hangoztatta, hogy a japán erőfeszítés egyedüli célja a benyomult ellenséges csapatok visszahívása a határon túlra — és semmi más.

Véres rablótámadás a biharmegyei Magyarcséke községben

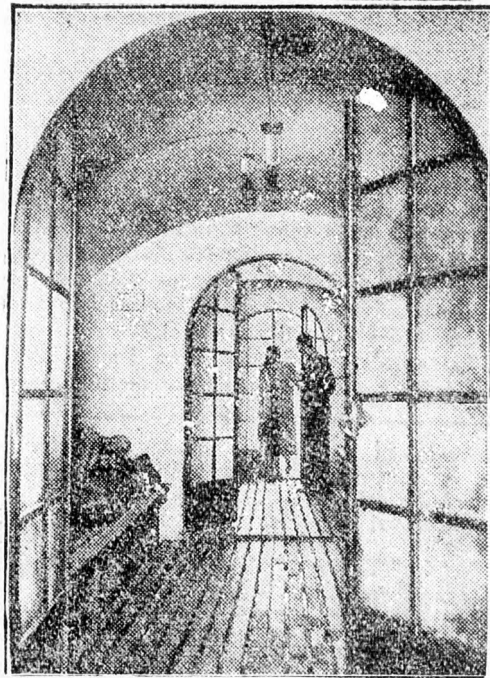
Nagyvárad. Saját tud. A biharmegyei Magyarcséke községben tíz nap óta esendőrök és detektívek serege folytat lázas nyomozást egy titokzatos támadás ügyében. A támadásról a nyomozás eredménye érdekében mindaddig nem adtak ki jelentést a hatóságok. A községbeliek elbeszélése szerint Moga Aurel csékei főjegyző a múlt hónap 21-én 134 ezer leivel érkezett haza Nagyváradról. A pénzt hivatalos célokra kapta és mielőtt este lefeküdt volna az összeget elzárta az iroda vaskaszájába. Éjszaka a jegyző egyszerre csak arra ébredt fel, hogy valaki jár a szobájában. Figyelnél kezdett anélkül, hogy fölkelne és a félhomályban azt látta, hogy egy ismeretlen alak a szekrény zárját akarja kinyitni. Moga hirtelen kiugrott az ágyból és az éjjeli látogatóra akarta vetni magát — az azonban kiugrott a folyosóra. Moga üldözöbe akarta venni, amikor azonban kilépett a szobából hátulról egy súlyos vasdoronggal fejére sújtottak úgy, hogy eszméletét veszítette. Amikor reggel felé magához tért jelentette az esetet a csendőrségnek. A csendőrség egy várad magán-detektív-irodával karöltve teljes titokban indított nyomozást a tettes kézrekerítésére. A nyomozók gyanúja egy Rohan Joan nevű mérnökre terelődött, aki csak néhány héttel ezelőtt érkezett Magyarcsékeire és mindenütt úgy mutatkozott be, mint Rohanacámpinai csendőrezredes fia. Apró jelekből kiderült, hogy Rohannak semmi kapcsolata sincs az állítólagos csendőrezredessel és hogy közönséges szélhámos. Házkutatást tartottak lakásán és a házkutatás alapján letartóztatták Rohant, mint az éjjeli rablótámadás tettesét.

A házkutatás alkalmával mintegy negyven különböző névre kiállított személyazonossági igazolványt találtak nála és az is kiderült, hogy már különféle bünessélekményekért másfél évet ült a kolozsvári hadbíróság börtönében Magyarcsékeire azért utazott, mert a községben és a környékén több nagyszabású betörést akart elkövetni.

Betörést tervezett a Bauxit bányatársasághoz, a Medra-malomba. Botoz espereshez és több nagykereskedőhöz. Leveleit az aradmegyei Szentannáról kapta. Azzal gyanúsítják, hogy ő volt a tettes

a Szentannán nemrég elkövetett rablógyilkosságának. Rohan Joan beszéltették Nagyváradra, ahol Petruc csendőrezredes személyesen vette kézbe az álmérnök kihallgatását.

Érdekes megjegyezni, hogy a szélhámos álmérnök néhányheti magyarcsékei tartózkodás után már annyira megismerte és megkedvelte a vidéket, hogy az egyik szomszéd községben egy előkelő család leányát eljegyezte. Menyasszonyának és menyasszonyának rokonai révén került ismeretségbe Moga Aurel főjegyzővel is — és így tudta meg, hogy a főjegyző nagyobb összeget őriz a község pénztárában, valamint így tett szert helyszíni tapasztalatokra is a főjegyző lakásában.

Modern, teljes kényelemmel berendezett légvédelmi fedezék London egyik magánházában.

Az Aaland-szigetek amelyekről eddig kevesen hallottak és a balti államok amelyekről eddig keveset beszéltek a világpolitika előterében

Mi van a balti államok szavatolásával?

A Népszövetség legutóbbi üléség nem számított tudatlannak az, akinek fogalma sem volt az Aaland-szigetek létezéséről. De talán még a Népszövetség ülése után sem, ha közbe nem jön a szovjetunió az a hirtelen támadt óhaja, hogy a nyugati hatalmak, ha szövetségre akarnak lépni vele, szavatolják a balti államokat is. Az Aaland-szigeteknek itt nőtt meg a fontosságuk s ezzel emelkedtek ki az ismeretlenség jótékony homályából. Bajaink és gondjaink közepette hogyan is kívánták volna, hogy róluk is tudjunk és hozzá jól ismerjük döntő szerepüket a világpolitika eljövendő harcaiban, fontosságukat a szovjet biztonság és a balti államok semlegességi helyzete tekintetében.

A Népszövetség legutóbbi ülésén egyszerre felbukkant az Aaland-név. Az európai polgár könnyen siklott el felette, pedig a népszövetségi liga ülése előtt s magán a tanácsülésen is heves, sőt szenvedélyes viták zajlottak le a kérdéses terület körül. Míg a svédek és finnek megbízottai a szigetek megerősítése mellett kardoskodtak, a szovjet kiküldött nem mervén túlságosan szembefordulni az északi államok követivel, jobb híján a kérdés levételét ajánlotta az ülés napirendjéről s a jó öreg genfi recept szerint egy nem sok vizet zavaró albizottság vagy al-albizottság elé való utalását.

Hónapok óta dúl a harc a szigetek körül

De tévedne az, aki azt hinné, hogy ezt a kérdést csak azért huzzák elő a többi közül, hogy az újabb keveset foglalkoztatott Népszövetségnek legyen mivel töltenie az időt. Korántsem. Az Aaland-szigetek körül hónapok, hosszú hónapok óta dúl az ádáz harc s annak csak egyik epizódja, vagy ha úgy tetszik egyik jelentős állomása volt a genfi vita. Finnország és Szovjetország között már régi Eris-alma ez a terület, illetve annak megerősítése s katonai támponttá való átalakítása. Maga a szigetsorozat rendkívül fontos kulcspozíciót foglal el nemcsak a balti államok és Svédország, hanem a szovjet számára is. Ezt a fontos helyzetet vajmi nehéz megmagyarázni térkép nélkül. Ha például akarnánk élni, azt kellene mondani, hogy azonos helyzet állana elő, ha például London az angol tengerpart egyik öblében feküdnék s vele szemben, nem túlságosan messzire egy idegen hatalom birtokában álló megerősített sziget emelkednék fenyegetően. De még ez sem világít rá az Aaland-szigetek tulajdonképpeni jelentőségére, főként a szovjet szempontjából.

A szigetsorozat Finnországtól délnyugatra felelően Svéd- és Finnország közt fekszik, majdnem szemben a Finn-tengerrel. A Finn tengerről pedig köztudomású, hogy ennek partján terül el Kronstadt, szovjetoroszk kikötőváros s itt épült Leningrad (azelőtt Szentpétervár) is. Az Aaland-szigetek tehát azt a tengert őrzik és tartják szemmel, amely egyetlen melegvízi kivezető tengeri útja a szovjetnek Németország és a német tenger felé s amelyen keresztül a szovjet is a legjobban sebezhető s a legközvetlenebbül érhető el háborús összetűzés esetén. Az orosz flotta ugyan a nemrég épült Sztalin-csatornán keresztül kiutat ta-

A déva-telepi új „Szent Antal” templom javára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén déval ferences atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

cimmal jelent meg. 629 oldal. Ára: 150 lei. Mivel ezen imakönyv tisztá jövedelme az említett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduai Szent Antal tisztelgetnek állít emléket az, ki minél hamarabb be szerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

lál a — Fehér-tengerre, de operációs hadműveleteit a Finn-tengerben az Aaland megerősítése erősen befolyásolná. Azonkívül tengeralttjárói is könnyen lehetne ellenőrizni erről a helyről. Ezért

ellenezte a szovjet-kormány már húzamosabb idő óta a szigetsorozat mindennemű megerősítését s ezért nem akar beleegyezni ebbe ma sem és holnap még kevésbé.

Az Aaland-szigetek és a balti államok

A kérdés történetéhez tartozik, hogy a szigetsorozatot 1921-ben a svéd és a finn kormány közös megegyezéssel semlegesítette, katonamentessítette s önálló, majdnem független jogállapotot biztosított a szigetek lakosainak. Közben azonban a két ország mind barátságosabb viszonyba került

Észtország a legfőbb Eris-alma

A szovjetunió az Észtország a legbecesebb balti állama s ezért követ el mindent, hogy a nyugati hatalmak szavatosságát reá is kiterjesszék. Ez az ország azonban időközben, míg az angol-francia-szovjetoroszk tárgyalások folytak, a harmadik birodalommal megemntámadási egyezményt kötött, tehát ha nyilvánvalóan nem is, de megközelítő pontossággal német érdekkörbe sodródott. Észtország bizonyára arra gondolt, hogy Németország még mindig messzebb van, mint a szovjet nagyhatalom, amely keletről szinte rákönyököl a kis országra és rajta keresztül a Finn-tengerre és az Északi-tengerre. Azonkívül első kézből ismeri Oroszországot hiszen évszázadokon keresztül orosz fennhatóság alatt volt kénytelen élni. Van mit tehát tartania a még vörösebb Oroszországtól.

A három balti állam már megszületésekor elhatározta, hogy a germán és a szláv világ ütközőpontján élve állandó semlegességet fogad és nem engedi magát belevonni semmiféle nagyhatalmi konfliktusba. Ugyanerre az álláspontra helyezkedett Finnország is az északi két nagy állammal, Svédországgal és Norvégiával együtt. Az utóbbi időben azonban a semlegességükre féltékenyen őrködő államok is kénytelenek erősen felfegyverkezni, nehogy a hatalmaknak kedvük támadjon semmibe venni ezt a semlegességet. Ezért volt szükség arra, hogy az Aaland-szigeteket is megerősítsék s ezért törekedik a szovjet arra, hogy a balti államokat, főként Észtországot szavatolják a nyugati hatalmak, azaz bevonják az ő rendszerükbe. A sziget megerősítését ugyanis kiegyensúlyozná ez a garanciaadás. A játszma azonban itt már kész: Finnország svéd közreműködéssel tovább folytatja a sziget katonai kiképzését és átszervezését, Észtország eddig Lettországgal együtt — a német birodalommal kötött megemntámadási szerződést.

Litvánia az egyetlen balti állam, amely még nem találta meg végérvényesen politikai tájékozódását. Ez rendkívül nehéz is. Annakidején Lengyelországgal volt évtizedes vitája Vilna miatt, amelyet a lengyel állam magának követelt és meg

Gálffy László S. J.

Isteni életünk

A kereszténység programjának lényege az, hogy az Isten fiává tegye az embert. E program alapvetését, következményeit s követelményeit dolgozta fel Gálffy páternek ez a nagyszerű könyve.

Szent István Társulat kiadása.

Ára 172 lei és 10 lei portó.

egymással s közös érdekeiket mind harmonikusabban hangolták össze. Ennek folyománya volt az a határozat, amelyet 1939. januárjában szentesítettek s amely szerint a két ország megállapodott a sziget megerősítésében, felfegyverzésében s a szigetlakók számára kötelezővé tette a katonai szolgálatot. Svéd tőkével azóta is rohamléptekkel halad a munka s nem lankadt el akkor sem, amikor a szovjet-kormány mind kíváncsiabban érdeklődött a katonai-műszaki tevékenység ellen s tiltakozó jegyzékeit egyre-másra küldözgette Helsinkibe és Stockholmra.

Végül is Moszkva elhatározta, hogy a Népszövetség elé viszi az egész ügyet. Természetesen a két érdekelt állam nem várta be, amíg a kérdés odakerül, hanem maga fordult a Népszövetséghez azzal a kérelemmel, hogy járuljon hozzá az eddigi munkálatokhoz és a sziget megerősítését hagyja jóvá. A két északi állam minden eszközzel sürgette a kedvező döntést, de a Népszövetség most sem tért el bevált módszereitől: az elnöklő Majszi szovjetkiküldött javaslatára, miután a kérdésben nem sikerült a hagyományos egyhangúságot elérni, elnapolták az egész ügyet s elhatározták, hogy majd a legközelebbi tanácsülésen tárgyalni fogják azt a bizottsági jelentést, amely albizottságot küld ki a kérdésben való illetékesség megvizsgálására.

De mi köze van mindehhez a balti államoknak nyújtandó szavatosságnak? — kérdezhetné valaki. Sok köze. A szovjetkormánynak szüksége van arra, hogy ha már a finn-svéd érdekkörben lévő szigetsorozat megerősítését nem tudja megakadályozni, a szavatosság révén erős kapcsolatba jusson a három tulajdonképpeni balti állammal, (mert Finnország már északi állammal számít), főként pedig Észtországgal, amely az említett szigetsorozattal majdnem szemközti ugyancsak több szigetből álló csoportot birtokol, egyikét-másikat szinte még közelebb a szovjetpartokat nyaldosó Finn-tengerhez, mint az Aalandok.

is szállta. Azután a németekkel kellett harcba szállnia Memel miatt. Memel visszatért a birodalomhoz s most Litvánia ismét Lengyelország felé tájékozódik, bár a német birodalommal is rendezte kapcsolatait. Mindenesetre könnyebbé teszi helyzetét az, hogy nincs közvetlen szomszédságban a szovjetunióval, nem könnyíti meg azonban az, hogy szintén két nagyhatalom, a német és a lengyel áll határán.

Minden jel arra mutat, hogy most, amikor az európai feszültség nagyra nőtt. Baltikumon véglegesen tisztázódnak a dolgok s a három kis állam külpolitikai helyzetét hosszú időre megszabja az európai politika alakulása. Semlegességüket el kell majd ismerni minden oldalról s ez még mindig a jobb megoldás, mintha egyfelől a german, másfelől az orosz imperializmus ellenéte és szembe kerülése örönlé fel erejüket, s újból elvesztenék nehezen kiharcolt függetlenségüket.

Csiszár Béla

Indítvány az amerikai szenátus előtt, hogy csak népszavazással lehessen háborút üzentni

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok szenátusának alkotmányos bizottsága előtt egy alkotmánykiegészítő javaslat feküdt. Ez a javaslat arról szól, hogy az Egyesült Államok tengerentúli háborús bonyodalom esetén csak népszavazás után üzenhet háborút. Ezt a javaslatot a bizottság elvetette. Elvetette a bizottság azt a javaslatot is, mely arról kíván intézkedni, hogy hadüzenet esetén megzavartatott népen kívül a kongresszus is járuljon hozzá a hadüzenet tényéhez, kivéve azt az esetet, ha közvetlenül az Egyesült Államokot érné támadás.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hónapra 75 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénkülő nyugati, északnyugati szél, több helyen szél, a meleg átmenetileg csökken.

Zürichi zárlat. Párizs 11.75 fél, London 20.77 egynegyed, Newyork 443.75, Brüsszel 75.42 fél, Milánó 23.34, Amsterdám 235.55, Berlin 178, Szófia 540, Prága 15.12 fél, Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucaresti 325.

AZ EGYIPTOMI KÜLÜGYMINISZTER BALKÁNI KÜRUTJA. Belgrádból jelentik: **Yeha** pasa, egyiptomi külügyminiszter, aki jelenleg balkáni körúton van, csütörtök este Szófiából Belgrádba utazott.

Dr ballai Krémer Sámuel halála. Désről jelentik: Dr ballai Krémer Sámuel orvos, a Ferenc József rend lovagja, a dési római katolikus egyházközség gondnoka, szerdán este 11 órakor, tevékeny munkás életének 51-ik évében váratlanul elhunyt. Dr Drémer Sámuel a dési római katolikus egyházközség életében rendkívül sokoldalú munkásságot fejtett ki. Támogatója volt minden kulturális és szociális megmozdulásnak. Alelnöke és lelkes irányítója volt az egykori dési Magyar Pártnak és vezetője a dési Magyar Polgári Körnek. Buzgó vallásos életet élt és confratere volt az ottani Szent Ferenc Rendnek. Temetése július 7-én délután 6 órakor lesz a Mátyás-udvari gyászházban. Az engesztelő szentmise-áldozatot július 8-án reggel 8 órakor mutatják be a dési Szent Ferenc-rendi templomban. Gyászolják özvegye: dr ballai Krémer Sámuelné, két kisleánya Mária és Ella, Krémer Lajos, Somlóy Elekné született Krémer Ilona testvérei, valamint a Kincsesy, Páll, Voith, Govrik, Konkoly, Jónás és Czirmay családok.

A VOLT ALBÁN KIRÁLY VARSÓBA UTAZOTT. Varsóból jelentik: **Zog**, volt albán király, felesége és húgai társaságában kíséretével együtt csütörtök este Bucarestből Varsóba utazott. A volt albán király Varsóból a Balti-tengeren át Angliába szándékszik utazni.

Orvosi hír. Dr Vadász János, az Irgalmasrend kórházának volt orvosa, rendelését Oltuz-utca 6. alatt megnyitotta. Rendel belgyógyászati betegeknek délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig. Telefon: 30-13.

BIRODALMI EGYESÜLET A NÉMETORSZÁGI ZSIDÓK RÉSZÉRE. Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány az összes zsidókat közös egyesületbe, a Németországi Zsidók Birodalmi Egyesületébe tömörítette. Az intézkedés célja, hogy elősegítse a zsidók kivándorlását. A zsidók iskoláztatásáról is ez az egyesület gondoskodik. Ez az intézkedés Ausztria területére egyelőre még nem lép életbe.

Az ítélőtábla felmentette Xenj volt minisztert az aranycsempészés vádjáról. Bucarestből jelentik: Az ítélőtábla ma délután fél 4 órakor hirdette ki döntését a Garlasteanu-féle aranycsempészés ügyében beadott fellebbezés feletl. A tábla, mint alaptalant, elutasította Mihail Garlasteanu bankár fellebbezését, akit mint emlékeztetés, az ilfovi törvényszék három esztendői szabadságvesztésre ítelt. Ugyancsak helybenhagyta az a bírói fórum Dimitrie Zalareanu bankár ítéletét is. Ezzel szemben viszont megváltoztatta Constantin Xenj ügyvéd, volt miniszter és felesége ellen hozott marasztaló ítéletet és mindkettőjüket felmentette. Hasonlóképpen felmentette a tábla Stella Melun banktisztviselőt is, akit a törvényszék háromhavi fogságra ítelt. Triteanu Iosif banktisztviselő fellebbezésének csak részben adtak helyet és büntetését, próbaidőre felfüggesztették, azzal a kikötéssel, hogy ha a próbaidő eltelte előtt valamilyen bűncselekményt követne el, ezt a kedvezményt is elveszíti. Végül az ítélőtábla, mint alaptalant elutasította az ilfovi törvényszék főügyészének és Banca Nationalának az ilfovi törvényszék ítélete ellen benyújtott fellebbezéseit. A táblai ítélet felfolyamodással meg támadható.

Temesvári teológusok együttes nyaralása.

Temesvár. Saját tud. A temesvári papnevelde teológusai Pacha Agoston dr megyéspüspök gondoskodása folytán, mint ismeretes, már több év óta együttes nyaralásban töltenek el egy hónapot. Ez a közös nyaralás, mint értesülünk, ezidén is meg lesz. A kiválóan egészséges, hegyi klímájú Csiklovabányán nyaralnak ezidén is a temesvári teológusok. A hegytetőn áll a templom, ahová, mint minden évben, ezidén is, Sárlos Boldogasszony napján messiá vidékről elzarándokol a hívő nép, amely Mária-Csiklovának nevezi ezt a helyet, amely emberemlékezet óta Mária-kegyhely. A teológusok a tágas püsbánialakban találják elhelyezést és tanáraik vezetése alatt részint közös elmélkedésben s megfelelő oktatás közepette, részint a szabadban való kirándulásokkal és üdüléssel töltik ott az időt. A közös nyaralás július 10-én kezdődik s egy hónapig tart. A nyaralótelep vezetője Boros Béla dr temesvári teológiai tanár.

A FRANCIA KERESKEDELMi MINISZTER IS RÉSZTVEZ A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁG-IPAR VILÁGKONGRESSZUSON. Budapestről jelentik: A jövő hétfőn megnyíló hatodik nemzetközi mezőgazdasági-ipari kongresszusnak aktív külföldi miniszter vendége is lesz: **Gentin**, a francia kereskedelmi miniszter, aki feleségével, kabinetfőnökével és kíséretével érkezik a magyar fővárosba.

Megalakítják a Temesvár-mehalái hitközségben a magyar és német kulturális alosztályokat. Temesvár. Saját tud. Jelentettük, hogy a püspöki főhatóságnak az egyháztanács-választások megtartására vonatkozó rendelkezése alapján Temesváron elsőnek a mehalai hitközség tartotta meg a választásokat. Az egyházközség vezetősége hivatalos listát készített, más lista nem is volt s az egyházközség tagjai szavazataikkal ezt a listát fogadták el. Harminc magyar és harminc német tag került így a tanácsba. Emlékeztetés, hogy a püspöki irodában annakidőben a temesvári hitközségek vezető tagjai között megállapodás jött létre, amely szerint a városban lévő egyes hitközségekben — az illető egyházközség egységének megóvása mellett — magyar és német kulturális alosztályokat létesítenek, úgy hogy ezek az egyes szekciók gondoskodnak a különbözőképpen magyar vagy német kulturális követeiményekről, a hitközség közös választmányán keresztül. A mehalában most megtartott egyháztanács-választások alapján most készülnek kialakítani a hitközség kehelében a két alosztályt, úgy hogy mindegyik élére egy-egy alelnök kerül. Egyébként már eddig is volt egy-egy alelnök a magyar és a német nemzetiségű hívek részéről. A szekciók megalakításakor az egyházközségi tanács minden egyes tagja írásbeli nyilatkozatot fog adni, hogy magyar, vagy német nemzetiségű-e. Később aztán a hitközségi tagok is hasonló nyilatkozatot adnak, hogy pontosan meg lehessen állapítani, ki melyik kulturális tagozatba tartozik és melyik tagozat kivétele mérvadó reánczeve.

SULYOS GÉPKOCSISZERENCSETLEN-SÉG NAGYBÁNYÁN. Saját tud. A vasuti állomás közelében, a Ferdiánd-utcán, rendkívül súlyos gépkocsibaleset történt. Román Katalin 17 éves nagybányai leány a gyalogjáró szélén a vasuti állomás felé haladt. A főtér felől egy tehérgépkocsi közeledett, amelynek kormánykerékénél Pop Simon vállalkozó, a kocsi tulajdonosa ült. A gépkocsit Pop közvetlenül a gyalogjáró mellett vezette. Román Katalin nem vette észre a gépkocsi közeledését. A sárhányó beleakadt a ruhájába és a kerekek alá rántotta, amelyek a szerencsétlen leányon keresztül gázoltak. Esméletlenül állapotban szedték fel az út porából. Beszállították a nagybányai munkáskórházba, ahol megállapították, hogy egyik lába eltört és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. Pop Simont a rendőrség őrizetbevette.

Jogerős a Prometheus bányavállalat ellen tartott árverés. Kolozsvár. Saját tud. A Prometheus barátkai barnaszénbányái és mészkohója még évekkal ezelőtt nagyobb kölcsönt vett fel a Hermannstaedter Allgemeine Sparkasse kolozsvári fiókjánál. A bányavállalat már évek óta fizetéképtelen és üzemét leállította. A nagyszabéni pénzügyi intézet helyi fiókja kérésére a vállalat ingatlanaira és ingóságaira már korábban árverést tartottak, amelyen vevőként a hitelező pénzügyi intézet lépett fel. A Prometheus tulajdonosai az árverést kontesztációkkal és felfolyamodásokkal támadták meg. A nagyváradi tábla, mint végső fórum most a Hermannstaedter Allgemeine Sparkasse kolozsvári fiókját jogerős árverési vevőnek elismerte. Az intézet a vállalat összes ingatlanainak, ingóságainak, bányaberendezésének és mészkohójának, valamint mészkohójának 438.000 leleiért jutott birtokába. Ertesülés szerint a szabeni pénzügyi intézet most tárgyalásokat kezdeményezett egy külföldi hasonló érdekeltségűnek a brátkai üzembe való bekapcsolása és újból üzembe való helyezése érdekében.

Tomm Béla zenetanár temetése. Temesvár. Saját tud. Nagy részvét mellett temették el Tomm Béla zenetanárt, a kiváló muzsikust. A városi zeneiskola nevében Dragoj Szabin igazgató, az Arany János Társaság nevében Puhala Sándor dr tanár bucsuztatta. Megható beszédet mondott a gyászszertartást végző Metzger Márton dr prépostplébános is.

A Gojdu liceum magyar togozatának három jelöltje ment át az érettségén. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön délután 5 órakor hirdették ki az érettségi vizsgálatok végleges eredményét a nagyváradi Gojdu liceumban. Az eredmény jónak mondható, amennyiben 97 jelentkező közül 83 jutott szóbelire és a szóbelire jutottak közül mindössze négyen buktak meg. Végeredményben tehát sikeresen vizsgázott 79 jelentkező. A Gojdu liceum magyar togozatának részletes eredménye a következő: Jelentkezett 7 tanuló, ebből szóbelire jutott 5 és a szóbelin átment 3 jelölt. Tehát az általános jó eredmények ellenére a hét jelentkező közül háromnak sikerült a vizsga.

Meghalt a fiatal ügyvéd, aki a második emeletéről leugrott. Temesvár. Saját tud. Márk Antal dr harminckétéves ügyvéd, aki — mint jelentették — a második emeletéről leugrott, egy napj szervenvedés után, a kórházban sérüléseibe belehalt.

VESEDELMES NEMZETKÖZI BETÖRŐT FOGTAK EL BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség hosszas nyomozás után több rovtomultú embert állított elő, akik közül egy veszedelmes temesvári bűnöző is van. Az igazságszolgáltatás során kiderült, hogy egy Lazarovici nevű hírhedt betörőt sikerült kézrekeríteni. Lazarovici többféle álnéven bujdosott az országban, hogy elkerülje a rendőrség figyelmét. A hírhedt betörőt a magyar rendőrség is körözte és legutóbb a vacaresti fegyházból szökött meg. Kihallgatás során elmondotta, hogy Magyarországból való szökése után Jugoszláviába akart kerülni. Temesváron keresztül óhajtott megenni az utat, de közben „dolga akadt” és így kénytelen volt tervét megváltoztatni. A veszedelmes bűnözőt most visszaszállították a vacaresti fogsághoz, ahonnan elszökött. A hírhedt bűnöző 20 évvel ezelőtt szökött el először Romániából és azóta betörésekből és lopásokból tartotta fenn magát. Kairóban, Milánóban, Brüsszelben, Berlinben, Bécsben, Hamburgban, Párizsban, Istanbulban és Genfben követett el nagyobb betöréseket. Franciául, olaszul, németül, oroszul, lengyelül, csehül, törökül, arabul és görögül tökéletesen beszél.

Öngyilkosság és súlyos munkásszerencsétlenség Nagykarolyban. Saját tud. Braunstein Irma 22 éves süketnéma nagykarolyi leány szüleinek lakásán marószódával öngyilkossági szándéklal megmérgezte magát. Hozzáértő orvosok eszméletlen állapotban találták rá. Beszállították a kórházba és kezelés alá vették, de életbenmaradásához nem sok reményt fűznek. Tettének oka ismeretlen. — Szatmári János 26 éves kismajtényi molnárt, munkaközben súlyos szerencsétlenség érte. A gépeket olajozta, amikor az egyik szij hirtelen elkapta karját és jobb kezefejét összeroncsolta. Súlyos állapotban szállították kórházba.

ÁRLEJTÉS KOLOZSVÁRON. Saját tud. A Kolozsvári ortodox román püspökség július 17-én versenytárgyalást tart a Cuza Voda tér 3. szám alatt lévő teológiai akadémiára számára szükséges munkálatok elvégzésére és berendezési tárgyak szállítására. A munkálatok: építési, vízvezeték-szerelési, villanszerelési munkák. A szükséges berendezési tárgyak: asztalosipari termékek, vaságyak, kályhák.

Hiányt szenved Nagykaroly tejjelátása a száj- és körömfájás betegségének nagy elterjedése miatt. Nagykaroly. Saját tud. A megyei állatorvosi hivatal megállapítása szerint a nagykarolyi járásban mind nagyobb méreteket ölt a szarvasmarhák között a száj- és körömfájás betegsége. Legtöbb megbetegedést Börvely, Mezőterem, Szentmiklós, Szaniszló, Gencs, Vezend, Lucaceni, Esztro, Csomaköz, Reszege, Berc, Marna Noua, Horea, Domahida, Csánalós, Mezőfőny és Kaplony községekből jelentettek. Nagykarolyban a betegség miatt nagy hiányt szenved a tejjelátása.

Szolgáltatás gyógszertárak Nagyváradon:

Szombaton Nagyváradon a következő gyógszertárak tartanak szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Boulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 14-84.

Minerva, Piața Unirii.

Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Salvator, Str. Alexandri. (Nemeth). Telefon 16-07.

Bérbeadták a kolozsvári Cosminta szanatóriumot. Kolozsvár. Saját tud. Gheorghiu bucaresti orvosprofesszor megállapodást kötött a kolozsvári Cosminta szanatórium bérbevételére.

Kiosztották egy református lelkész lakását. Temesvár. Saját tud. Sapárfalván ismeretlen tettesek kiosztották Várady Attila református lelkész lakását. A tettesek abban az időben tartak a paplakban, amikor Várady egy temetés után volt távol, felesége pedig a szomszédos közönségben. Bódófalván volt látogatóban. A betörők betörték az arszonalt és a szekrényeket és elvittek ötvézer leíról szóló életbiztosítási kötvényeket, ötvézer leíról szóló életbiztosítási kötvényeket, valamint fontos okmányokat. A rendőrség nyomoz az ügyben és vándorcigányokat gyanúsít a betöréssel. Várady Attila tízezer lei jutalmat tűzött ki a betörők kézrekerítésére.

MEGSZÖKÖTT EGY HIRHEDT BETÖRŐ A BUCURESTI IGASZÁGÜGYI PALOTÁBÓL. Bucurestiből jelentik: Szenzációs szökés történt szerdán délután a fővárosi igazságügyi palotában. Florica Florescu betörő, aki nevét ezzel tette ismeret a bűnügyi hatóságok és a közönség előtt, hogy még a tél folyamán több társával együtt betört a brassói OFA fűrészfűrészárnyába és onnan 5 millió lei készpénzt zsákmányolt, megszökött őreitől. A veszedelmes embert a vizsgálóbíróhoz akarták kísérni, hogy pótvallomást tegyen. A szökést a fegyőr egy-két perccel később már felfedezte, ez a rövid idő azonban éppen elég volt Florescu számára, hogy az épületből kijusson. A hatóságok kézrekerítésére széleskörű intézkedéseket fogantatosítottak és a pályaudvarokat és országutakat megfigyelés alá helyezték.

Veszedelmes szélhámusokat leplezett le a temesvári rendőrség. Saját tud. A város rendőrsége nagystíli szélhámus és tolvaj társaságot leplezett le a napokban. Néhány nappal ezelőtt lefegyvertették egy hölgyet és egy férfit, akik férj és feleségnek adták ki magukat és különböző trükkökkel, főképp a textilárnyalatokból emeltek el értékes árukat. Szélhámuságaik elkövetésében két bűntársuk — egy másik férfi és nő — segítettek nekik. Az első pár vallomása alapján sikerült kézrekeríteni a másik két szélhámus is. Személyazonosságuk megállapításakor kiderült, hogy mindkét hölgy temesvári illetőségű, míg a férfiak bucarestiek. Az egyik nő Ardelean Iona, míg a másik Mayer Iona, az egyik férfi Lazar Stefan és a másik Weidemann Ferenc. A férfiak börtönjében rengeteg textilárut, selymet, szövetet találtak. Bűnlajstromuk összeállítása most folyik. Valószínű, hogy az egész országot végigkóborolták, mert mindgyilkúknál vasuti bérletet is találtak.

Páger Antal, a magyar Nemzeti Színház tagja. Budapestről jelentik: Páger Antal, a kiváló magyar színművész, akit Erdélyben is jól ismernek, a Nemzeti Színházhoz szerződött.

RAVASZ TRÜKKEL TIZENKÉTEZER LEIT CSALTAK KI EGY ASSZONYTÓL. Nagybánya. Saját tud. A rendőrség vakmerő szélhámosság ügyében indította meg a nyomozást. Ismeretlen tettes beállított Balogh György kolozsvári illetőségű, Nagybányán dolgozó tehergépkocsi-tulajdonos Kolozsváron lakó feleségéhez és elbeszélte, hogy Baloghot súlyos gépkocsiszerecséltetés érte. Jelenleg bent fekszik a kórházban és különböző ruhaneműkre, valamint nagyobb összegű pénzre van szüksége. A megrémült asszony tizenkét ezer lei értékű ruhaneműt és készpénzt adott át az ismeretlen „jóakarónak”, aki kijelentette, hogy csupán szánalomból vállalkozott erre a szívessegre. Mivel Balogné férje állapotáról napokig semmit sem hallott, távbeszélőn érdeklődött a nagybányai kórházban, ahol üllőtárogas szerencsétlenségről természetesen semmit sem tudtak. Balogné a vakmerő szélhámusról pontos személyleírást adott, amelynek alapján a rendőrség Weisz Aladár belényesi illetőségű fiatalemberre gyanakszik.

Megespte egy lépénes légy — néhány óra alatt meghalt. Nagykároly. Saját tud. A károlyi baromfivásáron a napokban hirtelen rosszul lett Laborc László 62 éves domahidji földműves. A mentők azonnal beállították a kórházba, ahol a szolgálatos orvos megvizsgálta és megállapította, hogy a falusi embert lépénes légy fertőzte meg. Megmentésére mindent elkövettek, de hiába volt az orvosok fáradozása, a gazda rövid néhány óra múlva kiszívenedett.

Betegsegélyző felebbezések bélyegzése. Kolozsvár. Saját tud. Az új betegsegélyző törvény 279 art.-a előírja, hogy minden járulékos és illeték ügyében beadott felfolyamodások illeték alá esnek. Ezen illeték nagysága azonos a bélyeg-törvényben előírt peres eljárásra vonatkozó taxákkal. E szerint illeték alá esik a betegsegélyző pénztár mellett működő ítélő bizottsághoz, vagy a felebbezési fórumokhoz beadott contestációk felebbezések és felfolyamodások, valamint az idézések és az idézők átvételi elismervényei. Az illetéket a betegsegélyző pénztárhoz kell befizetni és a vonatkozó nyugtát a periratokhoz csatolni. Amennyiben a contestációt beadó fél pernyertes marad, úgy az általa lefizetett illetékeket a pénztár visszatéríti. A betegsegélyző ügyekre vonatkozó bélyegmentesség a fenti ügyek kivételével továbbra is fennmarad.

Véres rablótámadás egy lugosi üzletben. Temesvár. Saját tudósítónktól. Megdöbbentő rablótámadás történt egy lugosi tímárüzletben. A Temesvári-úton lakó Blaskó György tímár eltávozott hazulról és üzletét ezalatt Györgyike nevű leányára bízta. Alig távozott a tímár, amikor egy falusi öltözötű ember jelent meg és opimkához való bóróket kért. Mivel az üzletben nem talált kívánsága szerinti árut, a leány elvezette a raktárba. Amikor az ember a bóróket kikerasta, ezer leies bankjegyet adott át a leánynak. Az visszatért vele az üzletbe és a kasszához ment, hogy visszaadja a pénzből. Mihelyt Blaskó Györgyike a pénzszerényt kinyitotta, a „vevő” villámgyorsan kést rántott elő a ruhájából és összeszurkálta a szerencsétlen leányt, aki vérborultán összerogyott. A vakmerő támadó erre magához vette a pénztár tartalmát, hétezer leit és elmenekült. A szerencsétlen sebesült leány nagynehezen az utcára vándorolt, hogy a járókelők figyelmét magára vonja. Esmélelten állapotban szállították a kórházba. A támadó készszerűsége, mint megállapították, arcán, kezén, gyomrán és altestén érték. A leányon orvosi műtétet végeztek, állapota életveszélyes.

DIANA

hátfájásnál kiváló

Elmentek a színészek

Erényi Böske és Mészáros Béla vissza akarnak vonulni a színpadtól

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön este utoljára gördült le a függöny a nagyvárad városi színházban s a Thalia kitiűnő művészei a színiévad utolsó előadásán, utoljára hajoltak meg a lelkesen tapsoló közönség előtt. Ma már a társulat nagyrésze el is utazott, megkezdődött az augusztus közepéig tartó vakáció.

Csütörtökön délből, próba idején, ellátogatunk a színházi kiskapuhoz, ahol a meleg júliusi napsütésben, ott sütkéreztek a társulat tagjai közül Tóth Elek, M. Erényi Böske, Stefanides József, Gróf László és Tompa Pufi. A kiskapun nagy jövőmenés volt, koffereket cipeltek ki, egyre-másra, hiszen utazás előtt állt a társulat.

Odatelepedtem Tóth Lexi és Erényi Böske mellé. Arról beszélgettünk, ki hol tölti a nyarat, s mit tervez a jövő szezonra? Legnagyobb meglepetésemre M. Erényi Böske azt mondja:

— Mi nem szerződünk jövőre a Tháliához.

Olyan csendesen és egyszerűen hangzott ez a kijelentés, mintha csak azt mondta volna, hogy nem fog többet cigarettázni, mert árt a hangjának. Megdöbbenve nézek a Thalia drámai színésznőjére:

— Hova szerződöttök?

Ebben a percben valaki leszól a kiskapu lépcsőjéről s Gróf Lászlót keresi. Erényi Böske oda kiált, hogy átment a szomszéd bodegába, hűsölni. Aztán nyugodtan hozzám fordul:

— Se hova. Kérdések özöne következik, de egy hangosan öltözött s túlhagos hölgy áll meg a pad előtt:

— A, kedves művésznő, láttam a Via Malában mondhatom, gyönyörű volt. Gratulálok.

Erényi Böske köszöni.

— Meddig maradnak?

— Péntekig.

— Hát, ha nem találkoznánk többet, kellemes nyaralást kívánok és jó mulatást!

A hölgy végre elmegy, s megkérdezhetem:

— Hova szerződöttök? Pestre?

— Nem. Sehova. Hívtak ugyan Debrecembe is, Szegedre is, de nem megyünk. Visszavonulunk Aradra. Ez a sok ide-oda utazás tönkreteszi az ember egészségét, idegeit...

— Igaz, de hiszen a nagy országos siker is meg volt hozzá. Titeket szeret és ünnepel a közönség!

Mielőtt felelhetett volna erre az évrre, ismét jóismerős áll meg lelkes üdvözlésre. Mikor tovább áll, Erényi még csendesebben folytatja:

— Mit ér a siker, ha mindig beteg és kimerült az ember? Volt hónap, hogy 36 előadáson játszottam, voltak vásárnapok, hogy négy előadás is játszottam, s aztán még aznap éjjel utazni kellett s másnap este játszani újra! Igen, ha állandóan csak egy városban játszhatnánk Váradon, vagy Kolozsváron... De nem. Elég volt. Béla majd csinál valamit, én meg főzni fogok otthon, Aradon, talán sikerül — s nevetni kezd, — a polgári asszony főszerepét is jól alakítanom...

— És ez az elhatározás visszavonhatatlan?

Erényi komolyan állja a vallatós tekintetét.

— Az

(—ella.)

...és a címzett megértette, hogy el kell mennie a

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEIHEZ
és SORSJEGYET
kell vásárolnia az
Állami Sorsjáték
JULIUS 15.-IKI
huzására, amikor
20. SORSJÁTEK
kezdődik.

A NYEREMÉNYEKET
a nyerteseknek minden
adólevonás nélkül
fizetik ki.
A MILLIÓ MILLIÓ!

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEI

Helyi cím: **DACIA BANK** Nagyvárad, B-dul Reg. Ferdinand 9

RÁDIÓ

VASÁRNAP, JULIUS 9.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. Majd: Egyházi felolvasás és egyházi ének gramofonlemezek. 12 Gramofonlemez adása. 13 Hírek adása. Majd: a Motzoi-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny közben körülbelül 13.35 Hírek. 15.20 Mezőgazdasági szakelőadás. 18 Műszaki üzenetek. 18.17 Gramofonlemez. 19 Csevegés. 19.15 Tánclémez. 20 Felolvasás. 20.15 Román zene gramofonlemezek. 21 Nyáron a Cismidiu kertben, csevegés zenével. 21.30 Operettrezletek. Közben körülbelül 22 Sport hírek adása. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 11 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Közi-Horváth József dr. mondja. 12.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál Magócs Károly. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi Zenekar. 14.25 Versek gyermekekről. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Cigányzene. 17.30 „A nemzeti jólét és a pénz”. Előadás. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 „Kert a Dunán”. Csevegés. 18.40 Tánclémez. 18.55 Beogradski—Ujpest Középeurópai Kupa labdarugómérkőzés. 19.45 Szacsavay Imre emlékezete. 20.15 Hírek. 20.25 Liszt: Mazoppa, szimfonikus költemény. 20.45 „A pozsonyi dóm harangjának szavát hallottam”. Hangképek. 21.45 Operettrezletek. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Az 1. honvédegylet zenekara. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, JULIUS 10.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.17 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Szórakoztató zene. 21.15 Niculescu basszusének és Atanaxov zongoraművész hangversenyükön orosz műveket adnak elő. 22 Hírek. 22.15 Sztrammelnégyes. 22.40 Tánclémez. 23 Hírek. 23.15 Vendégül zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Enekszámok. 13.40 Hírek. 14 Szalonötös. 14.20 Pontos időjelzés. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 Harmonikakettős. 18.30 „Nagyszőlős”. Előadás. 19 Magyar nóták. 19.40 Beszélgetés hét érettségizett iparostanonccal és tanulóleánnyal. 20.25 Hanglemezek. 21.05 Magyar írók pillanatképei. 21.40 Operaházi zenekar. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23 Tánclémez. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 24.15 Olasznyelvű előadás. 1.05 Hírek.

KEDD, JULIUS 11.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.17 Román tánclémez közvetítése. 19.45 Felolvasás. 20 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében: Hírek. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemezek. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A Rádió Szalonzenekara. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Ifjúsági elbeszélések. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 Cigányzene. 18.45 „A korintheusi csatorna”. Utóírás. 19.15 Az én rádióműsorom. 20.15 Hírek. 20.25 Reviczky emlékezete. 21.15 Hegedűszámok. 21.40 Közvetítés a Fény-szírkuszából. 22.10 Cigányzene. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23 Szimfonikus zenekari hangverseny. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Tánclémez. 1.05 Hírek.

SZERDA, JULIUS 12.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás.

19 Felolvasás. 19.17 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Cretzoiu szoprán- és Tassian bariton-ének hangversenyének közvetítése. 20.55 Apró zeneművek zongora, hegedű és fuvola előadásban. 22 Hírek. 22.15 Goffmann Artur ének. 22.35 Tánclémez. 23 Hírek. 23.15 Vendégül zene. Majd Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Zongorasámok. 13.40 Hírek. 13.55 Enekszámok. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Mefhosz-tánzenekar. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 Fuvolasámok. 18.25 „Az 1939-es teniszbajnokság”. 18.50 Rendőrszenekar. 19.40 „Te csak mindig várj”. Előadás cigányzenével. 20.15 Hírek. 20.25 Cigányzene. 20.55 „Kirakodóvásár Tordán”. Felolvasás. 21.30 Puccini: Bohémélet c. operája hanglemezzel. 22.25 Hírek. 22.35 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Szalonzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 13.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.17 Karéneklémez. 19.45 Felolvasás. 20 Tánzene. 21 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Helta szopránének és közreműködésével. Német művek. 22 Hírek. 22.15 Alexandrescu Aurél tenorének hangversenye. 22.35 Tánclémez. 22.45 Hírek. 23.30 Román-est Angliának. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 A 15. honvédegylet zenekara. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Előadás a gyógyforrásokról. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 „Szlovákok a vándoruton”. Felolvasás. 18.40 Hanglemezek. 19 Beszélgetés a helsinki olimpiáj attaséval. 19.45 Reguly Antal emlékezete. 20.15 Hírek. 20.25 Ilsvay énekegyüttes. 20.55 Petőfi- és Ady-versek. 21.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22 Külügyi negyedóra. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23 Zongora, hegedű és gordonka hármass. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, JULIUS 14.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.17 Francia gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Gramofonlemez. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Matei énekes hangversenyének közvetítése. Francia dalok. 22.55 Hírek. 23.10 Vendégül zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Cigányzene. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Postászenekar. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 Előadás a magyar-országi hallgatónak. 18.40 Cigányzene. 19.10 Sport. 19.45 „A Bastille kétféle bevétele”. Felolvasás. 20.15 Hírek. 20.25 Jakab Terka zenekara. 21.10 „Bálványos vára”. Székely történelmi színmű. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23 Operaházi zenekar. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Tánclémez. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 15.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz-állásjelentés, 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Az ország órsége szervezet órája. 18.15 A munka és öröm szervezet órája. 19.15 Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 20.05 A Dumitrescu zenekar hangversenyének közvetítése. 21 Üzenetek. 21.15 Szalonhármass. 21.40 Cucu szaxofonművész hangversenyének közvetítése. 22.15 Tánclémez. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Balalajka. 13.40 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Hárman mesélünk. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10 „A tengely és az angol bekerítés”. Császár Béla előadása. 18.40 A 2. honvédegylet zenekara. 19.25 „Jönnek a bombavető”. Előadás. 19.50 Zongorasámok. 20.15 Hírek. 20.25 Nóták. 21.25 Versek a Dunáról. 22.05 Tánclémez. 22.40 Hírek. 22.50 Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05 Hírek.

SPORT

Céllövő-világbajnokságot nyert a magyar Buday László

Luzernből jelentik: A céllövő világbajnokságok első napi hivatalos eredményét hirdették ki és az nagy magyar sikert hozott. A kispuskaverseny teredei versenyében ugyanis a világbajnokságot a magyar Buday László nyerte meg, aki 40 lövésből 392 körrel új világrekordot is állított fel. Buday a budapesti Elektromos tagja és okleveles gazdász.

Második helyezett az észt Lokatar lett 391 ponttal. A kisbőví puskaverseny fekvő versenyében világbajnok a finn Nemteri lett 400 pontos új világrekorddal, a csapatverseny Estország nyerte 1977 pontos új világrekorddal.

A szabadon választott pisztolylovásban a világbajnokságot a svéd Tordten nyerte 660 lövésből 545 pontos találattal. Tordten ezt a számot már negyed ízben nyerte. Második Kempel német, harmadik Balogh magyar, negyedik Tölgyesi magyar. Csapatversenyben Svájc győzött 2066 pontos új világrekorddal, 2. Németország, 3. Svédország, 4. Magyarország, 5. Finnország.

Két amerikai az angol nemzetközi teniszbajnokság férfi egyesének döntőjében. Londonból jelentik: A wimbledoni teniszversenyeken csütörtökön a férfi egyes elődöntőt tartották meg, melyeknek eredményei a következők: Riggs USA—Puncsecs jugoszláv 6:2, 6:3, 6:4, Cooke USA—Henkel német 6:3, 4:6, 6:4, 6:4. A győztesek így a döntőbe kerültek.

Győzött a Kispest Esztorozágban. Tallinból jelentik: A Kispest csapata csütörtökön Tallinban legyőzte a Kalev-et, Esztorozág bajnokságát.

TURISZTIKA

A Sasok turista egyesületének július 16—30-iki tanulmányi kirándulása folyamán felkeresik a Retyezátot, Petrozsnj és a Zailövgy környékét, Ada-Kaléht, Herkulesfürdőt, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Toroczkót és környékét, Marosujvár, Abrudbánya, Brád, Vöröspatak, Seráicsorai jégbarlang, Detunata, Alvacza fürdőt stb. Ezen kiránduláson való részvételre még pár hely rendelkezésre áll. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában, Gyenge István ékszerész és Mocsáry Irógpé üzlében, ahol részletes program áll rendelkezésre.

Kállay Miklós:

Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ara tűzve 247 Lel, kötve 342 Lel.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jokaira emlékeztető gazdag aradásu fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film pereg le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzedék életét.

Dante kiadás.

A nagyváradi mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: PÁNIK A SZALLODÁBAN.

CORSÓ: KATIA.

DORIAN: RÉZTÁBLA A KAPU ALATT.

LEGUJABB

Angol-francia-szovjet orosz hármasszövetség helyett csak hármasszöveg

Moszkva a demokráta hatalmak háborúba keveredése esetén csak jóakaratu semlegességgel akar segíteni

Párizsból jelentik: A péntek reggeli francia lapok a Moszkvába küldött legújabb javaslatokat a szovjettel való megegyezés utolsó kísérletének nevezik. Ha ez is kudarcot vall, akkor Párizs és London kénytelen lesz a hármasszövetségről egyelőre lemondani és egy plátói hármasszöveggel beérni, melyben Anglia, Franciaország és a Szovjet kimondja, hogy közvetlen támadás esetén egymás segítségére sietnek. A Figaro szerint az új javaslatok bizonyos mértékig figyelembe veszik a szovjet követeléseket. Az a benyomás, hogy Moszkva háború esetén a jóakaratu semlegesség álláspontjára kíván helyezkedni és legfeljebb csak annyi segítséget biztosít, mint amennyit a spanyolországi Negrin kormánynak adott. Ez nemcsak az

új irányban haladó stalini politikának felel meg, hanem a Szovjet katonai lehetőségeinek is. A Jour szerint a Szovjet ellenzi Danzig szavatolását is.

Támadás Eden volt külügyminiszter ellen, hogy ő az oka Anglia súlyos helyzetének

Londonból jelentik: A Daily Express éles támadást intéz Eden volt külügyminiszter ellen és szembeszáll azzal a törekvéssel, hogy Eden újból miniszter legyen. A lap rámutat arra, hogy Eden idézte elő Anglia és Franciaország politikai elhidegülését és őt terheli felelősség azért a súlyos helyzetért, mely a szankciók után előállott.

A danzigi kérdésben Anglia és Franciaország óvatosságot ajánlott Lengyelországnak

Nem lesz angol-francia lépés Berlinben, se angol-francia-lengyel találkozás a danzigi szenátusnál

Londonból jelentik: A danzigi kérdésben folytatott angol-francia-lengyel tanácskozások teljes megegyezéssel végetértek. A Berlinben teendő angol-francia lépés és a danzigi szenátushoz intézendő angol-francia-lengyel tiltakozás tervét végleg elejtették. Ehelyett Chamberlain az alsóházban nyilatkozatot tesz és ez a nyilatkozat Halifax beszédénél is határozottabb lesz. A Daily Telegraph szerint a londoni lengyel nagykövet utján azt tüntették Beck lengyel külügyminiszternek, hogy Lengyelország legyen óvatos, mert Párizs, London és Varsó szilárd magatartása elhárította az egyoldalú, erőszakos megoldási kísérlet közvetlen veszélyét. A Reuter szerint a hármasszövetség során a lengyel kormány döntött a Danzigban netán előállható veszedelmes helyzettel szemben fogantatandó intézkedésekről. A döntést titokban tartják, de abból a tényből, hogy Moszkva köztársasági elnök vidéki kastélyába utazott, arra következtetnek, hogy az államfő nem tart közvetlen veszélytől.

A lengyel nemzeti himnusz az egyik német birodalmi rádióban

Berlinből jelentik: A breslau-königsbergi német birodalmi rádióállomás pár nap óta este negyedkilenc és negyedtizenegy órai időpontokban lengyelnyelvű előadásokat küld a lengyel határra. Az előadások a lengyel nemzeti himnusszal kezdődnek. Az első előadásban a bemondó arról olvasott föl, hogy bár nézetkülönbségek a szomszédos államok között előállhatnak, azok mégse olyan természetűek, hogy békésen kiküszöbölhetők ne legyenek. A német-lengyel együttműködés eddig mindkét nemzetnek csak előnyt hozott. A megértés mindig könnyebb, ha harmadik nem keveredik az összetűzésbe, aki ellenállásra és haragra ingerli a feleket. Azután az előadás Danzig németbirodalmi visszacsatlakozásának a szükségét fejtegette s azokat a módokat hozta elő, melyek

mellett a visszacsatlakozásnak úgy lehet és kell megtörténnie, hogy abból Lengyelországnak kára ne legyen.

A német rádióállomás lengyel nyelvű küldésére a kattowitzi lengyel rádióállomás német nyelven felelt.

Németellenes tüntetés egy kis lengyel városban

Poznanból jelentik: A Poznan közelében lévő Schwerten városkában az elmúlt éjszaka tüntető lengyel csoport vonult fel az utcákon és ködöbásokkal bevverte az összes német üzletek és lakások ablakait. Több üzletet össze is romboltak a tüntetők. A helyi rendőrség nem mutatkozott elég erősnek a tüntetőkkel szemben, úgyhogy Poznanból kellett megerősítést küldeni. Így sikerült helyreállítani a rendet.

Statisztikai összeírás Kárpátalján

Külön iparügyi minisztérium lesz Magyarországon

Budapestről jelentik: A miniszterelnök statisztikai összeírást rendelt el Kárpátalján. A statisztikai hivatal július 16 és 24-ike között ugyanolyan statisztikai összeírást végez a Kárpátalján, mint amilyent a múlt év decemberében végzett a visszacsatlolt Felvidéken. Erre az időre az ungvári kormánybiztosságon külön statisztikai kirendeltséget állítanak fel.

Budapestről jelentik: Az Ujság arról ad hírt, hogy rövidesen kinevezik iparügyi miniszterre Varga József államtitkárt. Ezzel a most egyesített kereskedelmi és iparügyi minisztériumot ismét szétválasztják és Kunder Antal csak a kereskedelmi tárcát tartja meg.

Nem engedték meg Csehszlovákiában a szeptember végére tervezett gépkocsiversenyt

Berlinből jelentik: A hatóságok nem adták engedélyt az idei, őszi, szeptember 24-ére tervezett autóverseny megrendezésére Csehszlovákiában, azon a címen, hogy az országútak nagyon igénybe vannak véve.

A Völkischer Beobachter egyik cikkében célszerűnek mondja, hogy a nagyszámu cseh intellektuális osztály fizikai munkásosztállyá változzék át.

A japán-kínai háború két éves fordulója

Sanghaiból jelentik: Hankauban péntek reggel a japán-kínai háború két éves fordulója alkalmából a japánok és a japánbarát kínaiak felvonulást rendeztek, de a francia terület rendőrei nem engedték meg, hogy átvonuljanak a területen. Erre nagy izgalom támadt és úgy japán, mint a francia csapatokat készenléthe helyezték. A francia katonaság elzárta a terület valamennyi kapuját és gépfegyvereket is állítottak fel. A japán és francia katonai hatóságok között azonnal tárgyalások indultak és félórás tanácskozás után sikerül az ügyet békésen rendezni.

Ezermillió dollár az Északamerikai Egyesült Államok 1940-ik évi hadügyi költségvetésére

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok hadügyminisztere Roosevelthez emlékiratot intézett s abban ezermillió dollár előirányzatát kéri az 1940. évi pénzügyi és hadügyi költségvetés céljaira. A költségvetés jelentékeny összeget irányoz elő újabb 5500 hadrepülőgép vételére, a légi haderő személyzetének megkésztetésére, a légelhárító tüzérség fejlesztésére, valamint a Panama-vidéki erősítések kiépítésére.

Apechidetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás, Nagyvárad, Ciordas-u. 46. sz.

Kétszobás,

újjonnan festett és mázolt utcai lakás azonnalra kiadó. Vajna, N.-Várad, Holban-u. 22.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

egy jó karban levő nagy csónak. Nagyvárad, Str. Saguna 7.

Magánház:

2 szoba, előszoba, fürdőszoba, kertés, Olaszban 250.000-ért eladó. Horváth ingatlaniroda, Nagyvárad, Str. Regele Carol 3. szám.

Befözni való

kajszin barack, fáról szedve, 1 kg 12 lei. Nagyvárad, Tache Ionescu-utca 24.

Eladó

fűszerüzletberendezés. Nagyvárad, Cal. Victoriei 43.

Komplett

hálószoba, alutazás miatt sürgősen eladó. Nagyvárad, Str. Tichindeal 13.

Allást keres

szavanként 1 lei

Nevelőnőnek

menne urilány. Nagy Éva, Aiud-Nagynyed, Str. Vánatorilor 2.

Ingatlan

óvadékkal rendelkező, föltétlen megbízható intelligens leány elmenne pénztárosnőnek, gazdaságba felügyelőnőnek vagy bármilyen bizalmi állásba, esetleg gyermek mellé vagy magános urinóhoz szerény igényekkel, de ahol mint családtagot tekintenek. Más városba, vidékre vagy tanyára is megy. Cim: özv. Kovács Dezsőné, Nagyvárad, Str. Lebedei 2.